

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXIII Kaina 35 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, RUGSĖJIS - SEPTEMBER 11, 1992

Nr. 178

Žiema bus sunki, pavasaris - lengvesnis

Ketvirtadienio žinios iš Lietuvos

Vilnius, rugsėjo 10 d. (Elta) - „Pavasaris bus mūsų pakilimo pradžia“, pareiškė Lietuvos premjeras Aleksandras Abišala, duodamas interviu „Lietuvos aidui“ korespondentui. Svarbiausi vyriausybės darbai, premjero žodžiais, dabar yra ekonomikos stabilizavimas ir litų įvedimas. „Reikėtų dar tvarkyti finansų, mokesčių sistemą, padėti ūkininkams išsilaikyti po sausros. Ruošiamės pateikti Parlamentui naujo administracinio-teritorinio Lietuvos paskirstymo principus, nacionalinio saugumo koncepciją. Kadangi, kylant energijos resursų kainoms, brangs ir visa kita, vyriausybė numato keisti ir socialinio rėmimo sistemą - pašalpas, kompensacijas skirti ne visiems, kaip ligi šiol, o tik tiems, kurie patys niekaip negali užsidirbti. Šitie metai iš tiesų bus labai sunkūs. Norėdami, kad pradėtų didėti gamyba, o ne vien tik komercija“, pabrėžė premjeras, „turime sumažinti infliaciją, riboti valstybės biudžeto išlaidas. Tik taupydami kiekvieną centą, galėsime pradėti kilti. Būčiau per didelis optimistas, jei sakyčiau, kad per metus pramonė pakils tiek, kad jau būtų galima ir atsipūsti, tačiau pradėti taupyti turime jau dabar ir tikim, kad pavasaris bus mūsų pakilimo pradžia“.

muzejyje įkurtas mokslinis centras, kurio bendradarbiai kaupia ir analizuoja medžiagą apie pasipriešinimą antihumanizmui. Krašto gyventojų tarpe yra šimtai žmonių, kurie, nepaklūsę antihumanistiškiems įstatymams, rizikuodami savo gyvybe, per Antrąjį pasaulinį karą gelbėjo kitų - mirčiai pasmerktų žmonių gyvybę. Papasakoti Lietuvai ir Pasauliui apie šiuos žmones, atskleisti jų kilnius moralines nuostatas ir yra užsibrėžęs Valskybinis žydų muziejus. Žaliame muziejaus namelyje Pamėnkalnio gatvėje bus įrengta didelė nuolatinė ekspozicija, o sudarytos kilnojamosios parodos kelias po užsienio šalis.

Muziejus krepšias į Antrojo pasaulinio karo liudininkus: jei kas žino, prisimena kokių nors faktų apie žydų gelbėjimą nuo nacių teroro Lietuvoje yra prašomi parašyti apie tai, o jei kas turi fotografijų bei kitokių dokumentų - perduoti šiuo adresu: Valskybinis žydų muziejus, Pamėnkalnio 12, Vilnius.

Trumpos žinios

Graikijoje, Vouliagmeni vietovėje šalia Atėnų, 15-oje Europos pašto ir telekomunikacijų konferencijos (CEPT) sesijoje Lietuva, pirmoji iš trijų Baltijos respublikų, buvo priimta į CEPT. Kartu su Lietuva į Europos pašto ir telekomunikacijų konferenciją priimta ir Kroatija.

Kauno „Inkar“ valstybinė įmonė pradėjo gaminti vienkartinius švirkštus ir infuzines sistemas. Pirmosios šios medicininės produkcijos siuntos jau pasiekė vietos ligonines, o specialios pusantro milijono vienkartinų infuzinių sistemų partija išsiųsta į Italiją.

Šalia „Inkar“ baigiama statyti didelė medicinos prietaisų įmonė, kuri per metus gamins 100 milijonų vienkartinų švirkštų, daug įvairios kitos produkcijos.

Kubos užsienio prekybos ministro pirmasis pavaduotojas Herman Amado Blanco ir kiti Kubos pareigūnai tarėsi dėl prekybos su Lietuva 1993 metais. Kuba Lietuvai galėtų tiekti cukrų, citrusinius vaisius, tabako gaminius, medikamentus. Lietuvoje ji norėtų pirkti trašų, maisto produktų, dviračių. Kubą taip pat domina tranzitiniai pervežimai per Lietuvą.

Valstybinė įmonė „Šilutės baldai“ pasirašė kontraktą su Švedijos firma „Snickeri a.b.a. Olsson Co.“ dėl 2,500 beržo tošimi daiktų lentynų pagaminimo šį mėnesį. Jeigu juos tenkins gaminių kokybė, sutartis bus pratęsta. Šilutėje gaminama vartavinių baldų kompleksus, stalus, kėdes ir kt. perka Prancūzijos, Belgijos, Vokietijos, Anglijos, Lenkijos verslininkai.

Kinijos Dezhou prefektūros delegacija pasiūlė steigti Lietuvos medicinos centrą, kuriame kinų gydytojai galėtų gydyti ligonius tradiciniais savo metodais - akupunktūra, masažu, vaistažolėmis. Jie buvo supažin-



Šešiolika JAV Taikos korpuso savanorių, 70 dienų įtemptai mokėsi lietuvių kalbos, anglų kalbos dėstymo metodikos, atlikę praktika mokyklose ir pradėję susipažinti su lietuvių kultūra ir istorija, rugpjūčio 20 d. davė priesaiką, pradėdami dviejų metų darbą, mokydami anglų kalbos Lietuvos mokyklose. Vilniuje Menininkų rūmuose juos prisiekino JAV ambasadorius Lietuvai Darryl Johnson.

Jelcinas atšaukia vizitą į Japoniją

Maskva, rugsėjo 9 d. - Prez. Boris Jelcinas netikėtai atšaukė kelionę į Japoniją vos keturias dienas prieš numatytą išvykimo dieną, kai visą vasarą vykusiomis derybomis nepavyko išspręsti teritorinio ginčo su Japonija dėl Kurilų salų.

Trumpame oficialiame pranešime tebuvo pasakyta, jog sprendimas atšaukti rugsėjo 13-18-ajai numatytą kelionę į Japoniją ir Pietų Korėją buvo padarytas, „atsižvelgiant į esamas sąlygas“, neminint jų konkrečiai. Tačiau ir Japonijoje ir Rusijoje tai buvo aišku, nes abiejose šalyse Kurilų salų išlaisvinimas ar atvadavimas yra tapęs tautinės garbės reikalu. Dėl to ir derybos pasidarė nebeįmanomos, nes nebėra kaip daryti kompromisų ar ieškoti bendro sutarimo punkto iš kur pradėti.

Šis Rusijos nutarimas tuo pačiu uždarė jiems galimybę gauti didesnę pašalpą ar daugiau investicijų iš Japonijos, nes Japonija buvo aiškiai nurodžiusi, kad neišspręsdami Kurilų klausimo, Rusija daugiau pagalbos iš Japonijos nesitikėtų.

Japonijos valdžios pareigūnai išreiškė nusistebėjimą ir šokių tokių išsivaidymą dėl šio staiga Rusijos vado elgesio. Dar net

trečiadienį Japonijos ministras pirmininkas tarėsi su savo štabu dėl ateinančio vizito ruošos. O tuo metu dar kitas aukštas diplomatas sakė, jog būtų „didžiai nustebintas“, jei vizito atšaukimu gandai pasitvirtintų.

Vyriausias Kabineto sekretorius Koichi Kato, perduodamas vyriausybės pareiškimą, sakė, kad Japonija „apgailėstauja atšaukimą“, panaudodamas žodį, kuris gali reikšti ir „piktinasi“ atšaukimu.

Maskvos išleistame pranešime pridėta dar, kad nauja data vizitui busiant sukoordinuota diplomatiniais keliais. Tačiau Rusijos užsienio ministerijoje yra žinių, kad Jelcinas greičiausiai vyks į Pietų Korėją gruodžio mėnesį, kada yra numatęs vykti į Kiniją ir Rumuniją, bet nėra jokių žinių, kada galėtų vykti į Japoniją.

Izraelio priešai laimėjo rinkimus Libane

Beirutas, Libanas, rugsėjo 8 d. - Praėjusį sekmadienį vykusiose parlamento rinkimuose Libane didžiąja daugumą vietų laimėjo Sirijos remiamos musulmonų partijos - Šiitų musulmonų remiamos, Sirijos šalininkų Amal partijos kandidatai ir tos partijos konkurentė musulmonų „Dievo partijos“ (arabiškai - *Hezbollah*) kandidatai, remia Iraną. Abi partijos yra prisiekusios ginkluotai kovai prieš Izraelį. Kadangi kai kuriose vietose balsavo net iki 75% visų gyventojų, ten balsus suskaičiuoti truko net kelias dienas. Minėtiosios partijos laimėjo 22 iš 23 vietų, dėl kurių buvo balsuojama sekmadienį. Likusią vietą laimėjo partijai nepriklausantis varžovas iš Sidono apylinkės.

Pietuose, sekmadienio balsavimas buvo trečiasis ir paskutinis runda balsavimų, skirstant Libano parlamento 128 vietas, nors dar liko užpildyti penkis krikščioniškas libaniečiams priklausančias vietas. Nors naujajame parlamente krikščionims yra garantuojama pusė vietų, dauguma krikščionių, protestuodami dešimtis tūkstančių Libane dislokuotų Sirijos dalinių, boikotavo rinkimus.

Krikščionių boikotavo rinkimus
Šio veiksmo išdava, parlamentas nėra atstovaujama jokiai pagrindinei krikščionių partijai, kaip pvz., Falangistų partijai ar kitoms katalikų maronitų grupėms. O ligšiol į parlamentą išrinktieji 59 krikščionys kandidavo kaip nepriklausantys partijoms arba musulmonų grupėms indorsuotų kandidatų sąrašuose, išrinkti ne krikščionių, o musulmonų balsais.

Kitos grupės, laimėjusios didesnius vietų skaičius parlamente, buvo nepartinės, o paskirčių valdžios narių palaikytojų, būtent: 15 išrinktųjų narių kandidavo kaip ministro pirmininko Selim al-Hoss šalininkai, 11 vietų atiteko buv. ministro pirmininko Omar Karami rėmėjams ir 8 vietas laimėjo Gynybos ministro Michel al-Murr rėmėjai.

Laimėjusios šių grupės antvardienį surengė savo galios pasirodymus - demonstracijas: Beirut skambėjo automatinių šautuvų salvės ir miesto pamatų drebinio kiti sprogimai. Nors šaudymai buvo tik džiaugsmo išraiška, daugelis libaniečių buvo sukrėsti šio priminimo, kad 16 metų besitęsio civilinio karo liekanos dar nėra pilnai išsiblaškusios.

Civilinis karas pasibaigė, karas prieš Izraelį - ne
Prieš dvejus metus, karui pasibaigus, aštuonios krikščionių ir musulmonų milicijos buvo nu-

trėčiadienį Japonijos ministras pirmininkas tarėsi su savo štabu dėl ateinančio vizito ruošos. O tuo metu dar kitas aukštas diplomatas sakė, jog būtų „didžiai nustebintas“, jei vizito atšaukimu gandai pasitvirtintų.

Vyriausias Kabineto sekretorius Koichi Kato, perduodamas vyriausybės pareiškimą, sakė, kad Japonija „apgailėstauja atšaukimą“, panaudodamas žodį, kuris gali reikšti ir „piktinasi“ atšaukimu.

Maskvos išleistame pranešime pridėta dar, kad nauja data vizitui busiant sukoordinuota diplomatiniais keliais. Tačiau Rusijos užsienio ministerijoje yra žinių, kad Jelcinas greičiausiai vyks į Pietų Korėją gruodžio mėnesį, kada yra numatęs vykti į Kiniją ir Rumuniją, bet nėra jokių žinių, kada galėtų vykti į Japoniją.

„Tai Pabaltijo skaldymas“

JAV pabaltiečiai nepatenkinti Rusijos pasiūlymu išvesti dalinius iš Lietuvos

Washington, DC, rugsėjo 9 d. - Pagrindinės Amerikos pabaltiečių organizacijos išleido jungtinį pareiškimą dėl rugsėjo 8 d. padaryto susitarimo tarp Landsbergio ir B. Jelcino išvesti Rusijos kariuomenę iš Lietuvos iki 1993 m. rugpjūčio 31 dienos. Nors kartu su prezidentu Landsbergiu jos reikią pasitenkinimą rusų parodyta intencija greitai išvesti kariuomenę iš Lietuvos, jos taip pat reikią nusivylimą, kad tai dar viena rusų taktika pažeisti Baltijos valstybių solidarumą. Bendrame pareiškime dalyvavo Amerikos Latvių Draugija JAV-ese, Estų-Amerikiečių Nacionalinė Taryba, Inc., JAV Lietuvių Bendruomenė ir ALTA.

Pareiškime apgailestaujama, jog ši Rusijos padaryta sutartis atskirai su Lietuva, atsisakant panašiai tartis su Latvija ir Estija, tėra „nesunkiai permatomas rusų pastangos sušaldyti pabaltiečių sunkiai išsikovotą solidarumą“. Bijoma, kad Rusijos delsimas susitarti dėl visų Baltijos kraštų bendrai statomo reikalavimo nedelsiant išvesti visus sovietinius dalinius iš visų Baltijos valstybių teritorijos neigiamai paveiks to regiono stabilumą.

Nors Rusijos užsienio reikalų ministro pavaduotojas Vitaly Čurkin kaltina Estiją ir Latviją „nelankstumu“, pareiškime rašoma, kad ligšiol jis nėra pateikęs jokios dokumentacijos paremti tuos kaltinimus ar kad tuose kraštuose gyvenantys rusai yra diskriminuojami. „Tokie Rusijos daromi nepagrįsti kaltinimai nepasitarnauja greitai ir abipusiai priimtina būvusių sovietinių dalinių išvedimui iš Pabaltijo, o vertiau skatina aštresnius santykius tarp Pabaltijo kraštų ir Rusijos“, rašoma pareiškime.

Pareiškimas baigiamas jų nuomone, kad Rusijos pasiūlymas visus dalinius išvesti iš Lietuvos iki 1993 m. rugpjūčio 31-osios sukelia abejones apie Rusijos ryžtą siekti taikos ir sta-

ginkluotos ir išformuotos, kaip dalis tautinio susitaikymo proceso. Tačiau „Dievo partijos“ nariai pasiliko savo ginklus ir karius. Šiitų dvasininkai, kontroliuojantys šią partiją, tvirtina, kad šie daliniai reikalingi atlaikyti kovą su Izraeliu.

Nabih Berri, Amal partijos vadovas, pasakė, jog jo partijos nariai atidavė tik dalį savo ginklų, o kitus laiko slėptuvėse, būsimai „išlaisvinimo kovai“ su Izraeliu. N. Berri vadovavo pietuose rinkimus laimėjusiam sąrašui, kuriame buvo ir du „Dievo partijos“ vadovai. Jo sąraše taip pat buvo du atstovai iš Sirijai remiančių grupių - Batistu partijos ir Nacionalinės socialistų partijos, kurios siunčia partizaninius kovotojus puldinėti Izraelio kariuomenę ir krikščionių dalinius, kurie laikomi Izraelio surogatais ar bent rėmėjais.

Berri sąraše taip pat buvo turtingų verslininkų ir krikščionių politikierių, taip pat ir pirmoji musulmonė moteris laimėjusi vietą Libano parlamente - tai Bahiya al-Hariri, libaniečio-saudi milijonieriaus Rafiq al-Hariri sesuo.

bilumo Baltijos regione ir Centrinėje bei Šiaurinėje Europoje. Rusijos dalinių išvedimas vien tik iš Lietuvos Lietuvai dar nepadės, jei buvę sovietiniai daliniai vis dar liks Estijoje ir Latvijoje. Tad šios keturios JAV pabaltiečių organizacijos atsišaukia į Rusiją bei Baltijos valstybes ir į visas valstybes, norinčias skatinti tikrą stabilumą ir bendrą saugumą Centrinėje ir Rytinėje Europoje, bendrai veikti, kad būtų sudarytas koordinuotas tvarkaraštis greitai išvesti rusų karinį personalą iš visų trijų Baltijos kraštų.

Lietuvių Bendruomenės pastaba

Tą pačią dieną išleistame pranešime spaudai JAV Lietuvių Bendruomenės Visuomeninių reikalų taryba nurodė, kad Rusijos užsienio ministerija šią sutartį panaudojo kritikavimui Estijos ir Latvijos vyriausybių, kas nurodo paastrėjusius santykius tarp Rusijos ir šių valstybių.

Kalbėdamas LB vardu, JAV LB pirm. Vytautas Maciūnas pareiškė: „Kadangi prezidentai Landsbergis ir Jelcinas vistiek negalėjo pasiekti galutinės sutarties dėl rusų dalinių išvedimo iš Lietuvos, mes dar nežinome, kokias tam sąlygas Rusija gali pastatyti. Mums malonu matyti, kad Rusijos vyriausybė pagaliau pateikė savo dalinių išvedimo iš Lietuvos grafiką, bet taika ir saugumas Lietuvoje tebėra pavojuje, kol rusų daliniai lieka Estijoje ir Latvijoje“.

LB Visuomeninių reikalų tarybos pirm. Algimantas Gečys pareiškė: „Mes raginame Rusijos vyriausybę greitai pateikti grafikas dalinių išvedimui ir iš Estijos ir Latvijos. Todėl ir toliau raginame JAV Kongreso konferencijos komiteto narius risti JAV pašalpą Rusijai su greitu ir visišku jos karo pajėgų išvedimu iš visų trijų Baltijos valstybių“.

Estijos rusai protestuoja kad negali balsuoti

Narva, Estija, rugsėjo 5 d. - Prasidėjus išankstiniams parlamento rinkimams rugsėjo 5 d., nepiliečių grupė Narvos mieste, kur gyvena dauguma rusų, pradėjo kampaniją protestuoti, kad jiems neleidžiama balsuoti. Priklausantieji šiai grupei, pasivadinusiai „Rusijos piliečių unija Narvoje“, dėvės mėlynus ženklus iki rugsėjo 20 d. - oficialios rinkimų dienos išreikšti protestą, kad jiems nebus leidžiama balsuoti prezidentiniuose rinkimuose. Estijos įstatymas tačiau leidžia jiems rinkti savo lokalinę valdžią.

KALENDORIUS
Rugsėjo 11 d.: Protas, Helga, Gintautas, Sungailė.

Rugsėjo 12 d.: Gvidas, Valeirijonas, Diemedis, Mantminė.

ORAS CHICAGOJE
Saulė teka 6:25, leidžiasi 7:09. Temperatūra dieną 70 F (21 C), naktį 52 F (11 C), giedra ir vėsu.



Aleksandras Abišala

Ties Varėna yra geležies rūdos, ties Pagėgiais - druskos, netoli Prienų - anhidrido, o jūroje - naftos grėžinių, tad ar nesiruošiama Lietuvoje pradėti savų naudingų iškasenų gavybos? Į tai premjeras atsakė, jog reikia racionaliau panaudoti tuos turtus, kuriuos dabar naudojame, o dėl čia paminėtų, tai pirmiausia būtina gerai išsiaiškinti, ar nėra rizikos aplinkai. Pradėjus ką nors skubiai daryti, kartais galima patirti daugiau nuostolių negu laimėjimų.

Jei žinote, prisiminate - atsiliepkite
Vilniuje, Valstybiniame žydų

SPORTO APŽVALGA



ŠALFAS SAJUNGA PRANEŠA

Ryšium su Lietuvos vyrų olimpinės krepšinio rinktinės sėkmingu pasirodymu XXV-se Olimpiadoje žaidimuose Barcelonoje, iš Lietuvos Respublikos Krepšinio federacijos ŠALFAS S-gos Centro valdyba gavo laiška, kurį pateikiame ištiesai:

ŠALFAS pirmininkui
Gerb. p. A. Šileikai
Toronto, Kanada

Lietuvos olimpinė krepšinio rinktinė Barcelonos olimpinėse žaidynėse iškovojė bronzos medalius. Išsipildė visų mūsų olimpinės svajonės. Tai bene ryškiausias Lietuvos krepšinio, įžengusio į savo aštuntąjį dešimtmetį, laimėjimas.

Lietuvos Respublikos krepšinio federacija nuoširdžiai dėkoja Šiaurės Amerikos lietuvių ir kitų kraštų sporto ir kitoms organizacijoms, visiems lietuviams, kurie domėjosi ir domi-

si Lietuvos krepšiniu, olimpinė krepšinio rinktinė, vienaip ar kitaip rėmė ir remia mūsų krepšinį. Ačiū Jums. Džiaugiamės, kad Lietuvos krepšininkai nepavydė Jūsų lūkesčių. Tikime, kad ir ateityje Lietuvos krepšinis gražiai bus atstovaujamas įvairaus rango tarptautinėse varžybose, kad mūsų krepšininkai ir krepšininės deramai garsins Lietuvą pasaulyje.

Su pagarba
Prof. S. Stonkus
Lietuvos krepšinio federacijos prezidentas

A. Ivašauskas
Lietuvos krepšinio atstagingasis sekretorius
Vilnius, 19.08.1992

P. S. Kalba, terminologija bei rašyba pateikta taip, kaip yra originale.

A. Bielskus, gen. sekr.

1992 M. METINIS VISUOTINIS ŠALFAS-gos SUVAŽIAVIMAS

Metinis visuotinis ŠALFAS-gos suvažiavimas 1992 m. lapkričio 7 d., šeštadienį, įvyks Clevelando Lietuvių namuose, 877 East 185-th St., Cleveland, Ohio. Telefonas (216) 531-2131.

Suvažiavimo pradžia – 11:00 val. ryto.

Pagal ŠALFAS-gos statutą, suvažiavime sprendžiamųjų balsu dalyvauja: sporto klubų rinktiniai atstovai, sporto klubų pirmininkai ar jų igaliotiniai, ŠALFAS-gos rinktiniai bei skirtingi pareigūnai ir ŠALFAS-gos garbės nariai.

Patariamųjų balsu kviečiami dalyvauti sporto darbuotojai, fizinio auklėjimo mokytojai, sporto veteranai, lietuviškų organizacijų bei spaudos atstovai ir visi lietuvių sportininkų gyvenimu besidomį asmenys.

Smulkios informacijos pranešamos sporto klubams ir ŠALFAS-gos pareigūnams. Organizacijos ar asmenys, norį gauti smulkesnių informacijų ar pateikti pasiūlymų, prašomi kreiptis į ŠALFAS-gos Centro valdybos pirmininką Audrių Šileiką, 150 Colbeck St., Toronto, Ont. M6S 1V7, Canada. Tel. (416) 767-6520.

Šalia rutininių, einamųjų ŠALFAS-gos reikalų, vienu iš svarbiausių šio suvažiavimo įunktų bus sportinis bendravimas su Lietuva.

ŠALFAS-gos Centro valdyba



Po pergalės atkėmami šampano buteliai. Iš k. – Rimas Kurtinaitis, Valdas Chomičius ir Arvydas Sabonis.

Nuotr. Romualdo Požerskio

XXV OLIMPIADAI BARCELONOJE PASIBAIGUS

Ateities perspektyvos

JAV krepšinio profesionalų dalyvavimas XXV-je Olimpiadoje Barcelonoje, olimpinės žaidynės atvedė į dilemą. Jiems dalyvaujant, nėra ir nebus jokių prosvaisių kam nors kitam laimėti aukso medalį. Tai nėra sveikas reikalas. Jų įtraukimas olimpiadon buvo motyvuojamas tuo, kad kitų kraštų, ypač Sovietų Sąjungos ir Rytų Vokietijos, sportininkai buvo profesionalai. Tai tiesa, bet jau nei Sov. Sąjunga, nei Rytų Vokietija nebeegzistuoja, nebėra ir organizacijų, kurios pajėgia profesionalams didelius pinigus mokėti ir juos kultūvuoti. Kyla klausimas, ar ateities aukso medaliai priklausys tiems, kurie daugiausiai moka?

Yra balsų už šią amerikiečių poziciją „kaltinanti“ lietuvius – jų labai gerą pasirodymą Seulo olimpiadoje. Tada pufinalių rungtynėse Sov. Sąjunga nugalėjo JAV 82:76. Iš šių 82 taškų, 62 taškus sumetė keturi lietuviai – Kurtinaitis, Marčiulionis, Sabonis ir Chomičius. Tą pralaimėjimą Amerika labai pergyveno ir šaukė, kad toliau taip būti negali ir emė spausti FIBA, kad į olimpiadas priimtų NBA žaidėjus, motyvuodami, kad ir kitos šalys turi profesionalų savo komandose. Taigi, jei 1988 metais lietuviai nebūtų taip gerai pasirodė, gal šiandien NBA žaidėjai nebūtų buvę įtraukti į olimpiadą... kaip ten bebūtų, ateityje olimpiados prašosi reformų ir kas nors ta kryptim turės būti padaryta.

Kokios ateities galimybės Lietuvai?

Nenoriu sutikti su Lietuvos krepšinio vadovais, kurie teigė, kad Barcelona buvo „dabar, arba niekad“. Tiesa, mūsų pajėgiausi žaidėjai sensta, o nauji paruošimas Lietuvoje sunkėja. Būkime optimistai! Už keturių metų Marčiulinas ir Karnišovas bus dar pačiame pajėgume.

I tarptautines varžybas ruošiasi R. Ubartas ir kiti sportininkai.

Susitikimo metu olimpiados dalyviams buvo įteikti Lietuvos Respublikos vyriausybės skirti prizai – 10 tūkstančių JAV dolerių už aukso medalį, kiek mažiau už kitos spalvos medalius.

ELTA

KUR BUVO SABONIS?

Daugelis klausia, kas atsitiko, kad Arvydas Sabonis Barcelonoje nedalyvavo medalių įteikimo iškilnėse. Kadangi tai daug ką domina ir kelia įvairius spėjimus, reikia skirti keletą eilučių paaiškinimui.

Lietuvių – NVS rungtynės dėl trečios vietos vyko 1 val. p.p. Pasibaigus rungtynėms, po sugiedoto Lietuvos himno, persirengimo kambaryje buvo atkimšti keli buteliai šampano. Daug jo buvo išlaistyta ant grindų. Juo apšlakstytas buvo ir apsiirengimo kambaryje atsilankęs Lietuvos Aukščiausios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis, kur jis taip pat buvo „papoštas“ ir pagarsėjusiais sporto marškinėliais, Lietuvos krepšinininkams dovanotais JAV roko muzikos grupės „The Grateful Dead“. Šias rungtynes stebėję lietuviai išlydėjo krepšininkus ir vyrai gera nuotaika autobusu grįžo į olimpinį kaimelį. Finalinės krepšinio rungtynės – JAV ir Kroatija buvo žaidžiamos 10 val. vak., o medalių įteikimas vyko po vidurnakties. Į medalių įteikimo iškilmes organizatoriai atsisakė duoti autobušu lietuvių krepšininkams. Salė nuo olimpinio kaimelio buvo maždaug 10 km atstume. Taigi, mūsų vyrai transportą turėjo „susikombinuoti“ patys – taksai, požeminiai traukinėliai ir kitaip. Kadangi kaimelyje jie buvo išsikirstę ir kiekvienas jų savaip, kaip išmanydami džiaugėsi laiškimu, juos surankioti buvo nelengva. Mūsų žiniomis, vienas iš žaidėjų buvo pavesta paimti drauge Sabonį. Jis, atrodo, to nepadarė. O Arvydas švesti laimėjimą buvo nuejęs pas savo draugą kitoje kaimelio dalyje. Tik televizijoje pamatęs JAV – Kroatiją rungtynių pabaigą, atsiminė, kad reikia kombinuoti kelionę į salę. Žinoma, nebesu-spėjo...

R. G.

olimpiečių. Žmonių spūstyje, ieškodami geresnio matomumo vietos, arti 70 asmenų sulipo ant restauruojamo namo pastolių. Svorio neišlaikę pastoliai griuvo. Į ligonines buvo atgabenta kelios dešimtys žmonių, jų tarpe ir vienas Italijos pilietis. Suteikus pirmąją pagalbą, dalis sužeistųjų grįžo namo, bet vienas šešiolikos metų jaunuolis nuo sužeidimų mirė ligoninėje. Tragedijos liudininkai sakėsi matę, kad žmonės nuo griūvančių pastolių mėgino sėkti į uždarytus namų langus. Kai kuriems pavyko užsikabinti už namų karnizo.

TRAGEDIJA OLIMPIEČIŲ SUTIKIME ESTIJOJE

Talino rotušės aikštėje rugpjūčio 11 dieną susirinko didžiulė entuziastingai nusiteikusių žmonių minia sutikti iš Barcelonos grįžtančių Estijos



Iš lietuvių išlipė Barcelonoje ryžtingai kovoję Lietuvos krepšininkai, džiaugdamiesi laimėjimu, atkėmė šampano butelį.



Iš Barcelonos grįžė Lietuvos sportininkai priėmimo pas Lietuvos Respublikos ministru pirmininką Aleksandra Abišalą.



Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis Vilniaus aerodrome sveikina iš Barcelonos grįžusius Lietuvos sportininkus.

OLIMPIEČIŲ LAUKIA NAUJI STARTAI

Sugrįžusius Lietuvos olimpiečius Vyriausybės rūmų Baltojoje salėje surengtame priėmime pasveikino ministras pirmininkas A. Abišala. Susiti-

kime su Vyriausybės vadovu dalyvavo LTOK prezidentas, Lietuvos olimpinės delegacijos vadovas A. Poviliūnas, aukso medalio laimėtojas R. Ubartas, bronzos medalių savininkai – krepšininkai, Lietuvos vardą šiose žaidynėse garsinę boksininkai, kitų sportų šakų atstovai ir jų treneriai, sporto organizacijų vadovai.

Susitikimo metu įvyko pokalbis apie Lietuvos sporto ateitį, būsimas tarptautines varžybas ir pasiruošimą ateinančiai olimpiadai. O jai reikia pradėti ruoštis nedelsiant, kalbėjo LTOK prezidentas A. Poviliūnas.

Paaikškėjo, kad artimiausi Lietuvos krepšinio rinktinės startai tarptautinėse varžybose dar šiemet įvyks vėl Barcelono-



Barcelonoje aukso medalį laimėjęs disko metikas Romas Ubartas, olimpiečių sutiktuvėse Vilniaus aerodrome, buvo papuoštas ažuolo lapų vainiku.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaittyto adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

BAIGĖSI TARPMIESTINIS GOLFO TURNYRAS

Rugpjūčio 1 d. Elmore golfo laukuose vyko metinės Clevelando ir Detroito lietuvių golfo žaidynės. Laimėjo Detroito golfininkai 18 smūgių skirtumu. Individualiniame turnyre geriausiai sužaidė klevelandiškis E. Blumentalis. Bendrame turnyre gerai pasirodė Ann Arbore gyvenantis Andrius Jakimčius. Turnyre dalyvavo 27 lietuvių golfininkai; septyni jų iš Clevelando ir 20 iš Detroito.

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – širdies, plaučių, kraujospaudimo, artrito ir cukraus ligos.
Sąskaitas siunčiame tiesiog į Medicare

Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6561

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p.-7 v.v., antrd. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždaroma, ketvd. 1-3 v.p.p., penkd. ir šešt. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
1-312) 778-6969 arba (1-312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
IŠSIPLĖTUSIŲ VENUŲ
IR ŽAIZDŲ GYDYMAS
ODOS AUGLIŲ IR KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL.
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4199
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago
312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaras ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUŠ LIGOS
2464 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GDYTOJAI
Pensilvanikams nuolaida
4007 W. 59 St.
Tel. (312) 735-5556
507 S. Gilbert, LaGrange, IL.
Tel. (708) 352-4487

DR. DOMAS LAPKUS
Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-348-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel. 708-857-8363

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 778-5833
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4256 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. (1-312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
PETER TECY, M.D.
Y. CHRISTOPHER CHIU, M.D.
CESAR J. HERRERA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Violon Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 778-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

BAILUMO ĮRODYMAS

Gyvendami viename didžiausių Amerikos didmiestiu, rodos, turėtume būti kiek apsirėję su šiuo laikraščiu, kasdien skaitomais laikraščiuose arba matomais televizijos žinių laidose. Ypač praėjusioji vasara pasižymėjo (jeigu šį žodį galėtume pavartoti tokia neigiama prasme) bausių žmogžudysčių ir kitokių žiaurumų gausa. Jeigu dar pridursime uragano padarytą žalą Floridoje, jūros dugno drebinimo sukeltus potvynius Nicaraguoje, bado kančias Somalijoje, pilietinio karo baisumus buvusioje Jugoslavijoje, atrodo, jog niekas jau mūsų sukrėsti ar nustebinti negalėtų.

Vis dėlto neseniai įvykusi tragedija daugeliui paliko neišdildomą įspūdį, siaubą ir kartu bejėgišką pyktį. Jauna kolegijos studentė iš Chicago priemiesto išsiūsiuše kelionėn į savo kolegiją Iowoje. Pakeliui sugedo jos automobilis, kuris vėliau rastas šalikelėje tuščias. Mergaitė — Tammy Zywicki — dingo be pėdsakų. Tik po kelių dienų, toli nuo palikto automobilio prie plento rastas jos lavonas, nusviestas be jokios atodairios, kaip iš pravažiuojančios mašinos išmetamas saldainio popieriukas, nuorūka ar tuščia gerimo skardinukė.

Ir staiga vėl visi tapome labai nesaugūs, ypač kai reikia vienam kur toliau važiuoti, vėlai sutemus grįžti. Visuomet pasąmonėje knieti klausimas: o jeigu automobilis sugestų? Idomu, kaip šiais laikais pasielgtų anas Šv. Rašto gerasis samarietis, padėjęs žmogui, patekusiam kelionėje į bėdą? Ar jis praeitų pro šalį, bijodamas, kad ir pats bus užpultas, apiplėštas, sužeistas. O gal nelaimingasis keleivis joku būdu neprisiileistų svetimo pagalbininko, tikėdamasis dar didesnės nelaimės. Deja, ir apie tokius atsitikimus esame daug kartų girdėję: ir pagalbininkai, ir pagalbos ieškantys yra buvę apgauti, nuskrūsti. Panašus atvejis, atrodo, pasitaikė ir tai nelaimingai studentei.

Jauni žmonės paprastai jaučiasi neįveikiami ir nemirtingi — jiems nieko atsitikti negali, jie nieko nebijo, visais pasitikti ir šaiposi iš per didelio tėvų susirūpinimo. Retkarčiai (kaip šiuo atveju), kai vienam iš jų pasitaiko nelaimė, kurį laiką elgiamasi kiek atsargiai, bet neilgai. Ne vieno ir lietuviu sūnūs ar dukterys jau pakėlė sparnus iš namų — į kolegijas, universitetus ar į tolimą darbą. Jaunuoliams visa tai atrodo kaip įdomus nuotykis, ilgų metų svajonių išsipildymas, nes pagaliau atsiranda proga savarankiškai tvarkytis ir ištrūkti nuo visareginčio priklausomumo tėvams. Atsidūrus nepažįstamoje vietoje, pasireiškia ir nenumatyti pavojai, kurie galbūt labiau tyko jaunų moterų ar mergaičių.

Moteris niekuomet nėra viena: ištikimiausia jos palydovė yra baimė arba bent nesaugumo jausmas. Net šviesiausia diena, net savoje apylinkėje, net minioje ji turi nuolat saugotis galimo užpuolimo, apiplėšimo ar dar baisesnio likimo. Moterų laisvėjimo sąlygos neišlaisvino moters iš nepasitikėjimo kiekvieni, nuošalioje vietoje sutiktu, nepažįstamu. Neišlaisvino, kad ji viena vakare drįstų nueiti į kiną, koncertą, užiegti, pasivaikšioti parke ar gat-

vėje. Moteris net ir šiais laikais tebėra medžiojamasis objektas, beginklis sutvėrimas, kurį kiekvienas stipresnis gali išnaudoti.

Pasitaiko, kad už šiuos visus smurto veiksmus visuomenė mėgina kaltinti moteris. Tai jų apsiirėgimas nekuklus, tai elgesys išaukiantis, tai jos atsidūrusios pavojingose vietose netinkamu laiku... Jeigu pakelyje prie sugedusio automobilio būtų stovėjusi ne jauna studentė, o jaunuolis, be abejo, jis būtų tokio baisaus likimo išvengęs. Šiuo atveju mergaitė buvo puikus medžioklės objektas: nedidukė, smulkutė, pasitikinti ir tokia viena prie savo senos, sugedusios mašinos.

Tačiau jos atvejis nėra nei pirmas, nei paskutinis. Juo labiau, kad niekas tikrai negali saugiai jaustis, ypač kelionėje, kai tenka atsidurti nepažįstamose vietovėse. Atsargumas niekuomet nepakenks, ir paprasčiausios apsaugojimo priemonės nėra bailumo įrodymas. Sveikata, protingas apdairumas reikalingas ir vyresniems, ir jauniems.

Po kiekvienos tokios nelaimės paprastai pakartojamos ir to sveiko apdairumo taisyklės, kurios gali padėti išvengti didesnės bėdos, negu pakelyje sugedęs automobilis. Policija visiems keleiviams štai ką pataria:

Nelipti iš mašinos ir nestovėti prie kelio, dairantis pagalbos. Motora dangtį pakelti, įjungti mirkiojančias šviesas, kad pravažiuojantys žinotų, jog mašina sugedus. Jei kas sustoja, praverti langą, bet neatrakinoti durų. Paprašyti, kad pašauktų policiją. Joku būdu nepalikti automobilio ir eiti ieškoti pagalbos. Nesėsti į svetimą mašiną, net kviečiant. Illinois ir kai kuriose kitose valstijose policininkai arba specialūs asmenys dažnai pravažiuoja greitkeliais ir padeda vairuotojams, atsidūrusiems bėdoje. Kartais jų tenka ilgiau palaukti, bet kantrumas šiuo atveju gali išgelbėti gyvybę. Protinga, sugedus mašinai, pasilepti vertingus daiktus, papuošalus, kad nesugundytų vagies. Kai atvyksta policija, paprašyti, kad pašauktų mechaniką arba nuvežtų į saugią vietą, iš kurios galima paskambinti telefonu. Negrįžti prie mašinos palaukti pagalbos. Policija paprastai turi patikimų mechanikų sąrašą. Tik su tokiais asmenimis arba policijai lydint, grįžti prie palikto automobilio.

Žinoma, lengviausia nuo nelaimės iš anksto apsidrausti. Ypač tai svarbu, kai tenka keliauti toli ar vėlai vakare. Prižiūrimas, tikrinamas automobilis retai sugenda. Svarbu prisipilti gazolino prieš kelionę ir papildyti jo atsargas. Bagažinėje turėti kiek vandens, maisto, šiltą megztinį ar švarką, pirmosios pagalbos vaistų dėžutę, SOS parašą. Visi šie daiktai gali būti kelionėje labai reikalingi. Viena geriausių apsaugos priemonių automobilyje yra telefonas arba mažas radijo siųstuvas. Nelaimė atsitikus, galima ne tik prisišaukti pagalbos, bet pranešti artimiesiems apie pavėlavimą, pasakyti, kas atsitiko, kur automobilis sugedo.

Kaip liūdna, kad kelionės malonumus visuomet temdo baimės šešėlis, o jaunystės laisvę ir neribotą pasitikėjimą savimi bei pasauliu piktnaudžiauja žmonės, kuriems neturėtų būti vietos šioje planetoje.

SUOKALBININKŲ NESUTARIMAS —

B. JELCINO LAIMĖJIMAS

Prieš metus organizuotas komunistų pučas nepavyko dėl blogos organizacijos

BR. AUŠROTAS

JAV leidžiamas savaitraštis „Newsweek“ rugpjūčio 31 d. plačiai ir išsamiai rašo apie 1991 m. rugpjūčio 19-21 d. KGB virš. Vladimiro Kriučkovo, Krašto apsaugos ministro maršalo Dmitry Jazovo, Vidaus reik. min. Boris Pugo ir kitų aukštųjų partijos ir vyriausybės pareigūnų organizuoto sukilimo bankrotą.

Dabar po nepavykusios diktatūros gražinimo ir buvusios Sovietų Sąjungos teritorijas prakalbėjo ne kas kitas, kaip pats vyriausias šio sukilimo šaknų narpliojtojas, Rusijos prokuroras Valentin Stepankov. Jis su savo pavaduotoju Jevgenij Lisov paruošė knygą „Kremliaus suokaltis: Tardytojo „redakcinis variantas“. Numatoma, kad šis pirmas rašinio gabalas bus išspausdintas rusų žurnale „Ogoniok — Ugnelė“.

Ir nors Sov. Sąjungos jau nebėra, bet kietasprandžiai komunistai dar vis stengiasi išsiimeluoti prieš istoriją. Pagrindiniai veikėjai yra kaltinami, kad jie norėjo pašalinti M. Gorbačiova, Sov. Sąjungos prezidentą ir jo vyriausybę. Jie visi dar tebesėdi saugiuose Maskvos kalėjimuose. Kaltinamieji visi kaip vienas juodina M. Gorbačiova, jog tai ir jis žinojęs apie ruošiamą sukilimą. Vyriausiasis prokuroras yra didžiai susirūpinęs pranešti žmonėms tai, kas tomis dienomis įvyko, „nes tauta dar ir dabar nežino pilnos tiesos“.

„Ogonioko“ spausdinama knyga gali padėti žmonėms susigaudyti, beišskant tikros tiesos.

Šis ilgas straipsnis, užimantis 5 ilgas žurnalo psl., mano yra žymiai sutrumpintas. Jis „papuoštas“ nusižudžiusio Vidaus reikalų min. B. Pugo nuotrauka. Manėjo aiškėti nakties metu apsupa KGB tankų dalinys. Taip pat netrūksta V. Kriučkovo, marš. D. Jazovo, B. Jelcino bei Jim Bakerio su Sov. Sąjungos užs. reik. min. Aleksandro Bessmertnykh nuotraukomis.

Buvę M. Gorbačiovo patarėjai

Pirmasis M. Gorbačiovo patarėjas Vladimir Kriučkovas, KGB virš., lygiai kaip ir Michailas Gorbačiovas yra buvę

„Budapešto skerdiko“ Jurijaus Andropovo auklėtiniai. Tačiau juodu yra buvę didžiai skirtingos asmenybės: V. Kriučkovas dažnai pasididžiavo, kad Vengrijoje ir Čekoslovakijoje (1968) jis gynęs socializmą ir taip pat pritaręs „Berlyno sienos“ statybai ir jos išlaikymui. Tuo tarpu M. Gorbačiovas buvo daug „kultūringesnis“. Sov. Sąjungos prezidentas aiškino, kad tai, kas 1956 m. įvyko Vengrijoje „buvęs nusikaltimas prieš vengrų tautą“. Neuzmirština, kad M. Gorbačiovas asmeniškai atsiprašė čekoslovakų, kad rusai kišosi į jų vidaus reikalus.

Dabar yra žinoma, kad V. Kriučkovo įsakymu M. Gorbačiovo ir jo žmonos Raisos telefonai buvo prijungti prie KGB pasiklausymo centrinės. Nebuvo palikta ramybėje jų dukra ir žentas: budri KGB akis ir ausis norėjo viską žinoti, kas dedasi Sąjungos prezidento aplinkoje. KGB dėjo visas pastabas, kad santykiai tarp B. Jelcino ir M. Gorbačiovo būtų tokie, kaip yra gyvenime tarp „šuns ir katės“.

M. Gorbačiovi buvo kalama į galva, kad B. Jelcinas teiškio patogios progos kaip užimti Michailo kėdę.

Jau 1991 m. kovo 27 d., kai posėdžiavo Rusijos Federalinis parlamentas, buvo planuota ir mėginta kaip atsitiktai nuo nepatogaus Rusijos prezidento B. Jelcino. Tomis dienomis į Maskvą buvo permesta KGB kariuomenė. Už šią iniciatyvą tai buvęs kaltinamas tada buvęs min. pirm. Pavlovas. Tačiau šiandien įrodyta, kad M. Gorbačiovas tuos kariuomenės permetimus pats patvirtinęs. Todėl, kad V. Kriučkovo ir Vidaus reik. min. Boris Pugo turėję „nesugriaunamus“ įrodymus, kad tomis dienomis vyks masinės demonstracijos už Jelciną, nesuvaldoma minia stengsis įsibrauti į Kremlių.

Taigi atsiūstoji kariuomenė turėjo demonstrantus suvaldyti. Šia proga taip pat galima prisiminti, kad JAV prezidentas per Valstybės sekretorių Jim Bakerį 1991 m. birželio 20 d. išspėjo Sov. Sąjungos užs. reik.

min. A. Bessmertnykh, kad „sukileliai ruošiasi pašalinti iš pareigų M. Gorbačiova“. Prezidentą Maskvoje išspėjo JAV ambasadorius Jack Matlock. Pastarasis buvo įveltas į šį išėjimą tik todėl, kad sovietinė kontražvalgyba neužuošų, kad JAV žinanti apie sukilelių užmačius.

Apkvaišusių planai

V. Kriučkovo iniciatyva jau VIII.17 slapta ABC name Maskvos priemiestyje buvo susirinkę suokalbinkai aptarti savo planus. Čia esantiems prieš vėdros ir skočiaus gerimų V. Kriučkovo skundėsi, kad vadas visiškai neboja jo išėjimų ir partarimų. Jis taip pat išspėjo min. pirm. Pavlova, kad po rugpjūčio 20 d. jis bus pašalintas iš savo posto. Į tai Pavlovas atsakė, kad padėtis visame krašte esanti katastrofiška ir jis nieko prieš neturėjęs savo kėdę perleisti kitam, tos pozicijos pageidaujantiems.

Toliau kalbėjęs V. Kriučkovas kaltinęs prezidentą, „kad pastarasis nemato padėties rimtumo ir jis nereaguoja į KGB virš. išėjimus ir patarimus. Kiek pakalbėjęs jis siūlė sudaryti „bėdos padėties“ komitetą. Dabar parinktoji delegacija galeitų nuvykti pas Gorbačiova į Kriumą ir jam pasiūlyti, kad jis perduotų vykdomąją valdžią ir komiteto rankas. Jeigu jis sutiktų, tada viceprezidentas B. Jelcinas perimtų prezidento postą. Tokiu būdu viskas būtų įvykdyta pagal nusistovėjusią tvarką, kaip reikalauja įstatymai. Tai įteisintų Aukščiausioji taryba...“

Šis pasitarimas baigtas girtuokliavimu V. Kriučkovo ir Janjevo vilose. Prieš pradėdant girtuokliavimą, buvo sutarta, kas ir kada su kuo susitiks ir viską paaiškins, kas čia buvo nutarta. Jau rugpjūčio 19 d. ryto 5:01 val. V. Kriučkov įsakė savo pavaduotojui Valerij Lebedevui suimti Maskvos karinės apygardos vadą gen. plk. Nikolai Kalinin. Tai patvarkęs V. Kriučkov nuskubėjo į Valstybės komitetą, „bėdos atveju“ posėdį. Tačiau čia jis nerado tai, ko tikėjosi.

Marš. D. Jazovo diena prasidėjo 4 val. ryto. Jo vadovaujami daliniai atvyko į sostinę jau 7 ryto. Jis 9:28 val. pasirašė slaptą „nepaprastą būklės“ telegramą. Kai jis telefonu tarėsi su V. Kriučkovu, tai juodu sutiko, kad jiems nepavyko surasti vakarykščių pasitarimo dalyvių. Esą jie girtuokliavę Janajevo viloje ligi ankstyvo ryto.

Rugpjūčio 19 d. ryto po rytinės mankštos B. Jelcinas užmetė akį į TV. Aparatė jis pastebėjo nepaprastą žinią, kad „Janajevvas perima visą krašto valdymą“. B. Jelcinas mėgino telefonu pasiekti Janajevą, bet tas buvo girtas po vakarykščio baliaus.

Suokalbinkai buvo sutarę suimti B. Jelciną ir išsiūsti jį į Zavidovo medžioklės būstinę. Tačiau dienos metu areštuoti B. Jelciną buvo labai nepatogu...

Rugpjūčio 20 d. — pralaimėjimo diena

Šios dienos vidurdienį paaiškėjo, kad KGB-armijos sutarti planai, kaip užimti B. Jelciną tvirtovė, buvo neįvykdomi. Pirmiausia paaiškėjo, kad gelgiai perimti krašto valdžią buvo neįmanoma: dalis parlamento narių atsakė balsuoti už „bėdos komiteto“ sudarymą, ligi nepaaiškės, kur yra ir ką veikia M. Gorbačiovas. Jie nesutiko su Janajevu ir Co. diktatu.

Antroji nesėkmė buvo ta, kad KGB „Alfa“ grupė, skirta specialioms uždaviniams vykdyti sudarymą, ligi nepaaiškės, kur yra ir ką veikia M. Gorbačiovas. Jie nesutiko su Janajevu ir Co. diktatu. Antroji nesėkmė buvo ta, kad KGB „Alfa“ grupė, skirta specialioms uždaviniams vykdyti sudarymą, ligi nepaaiškės, kur yra ir ką veikia M. Gorbačiovas. Jie nesutiko su Janajevu ir Co. diktatu.

D. Jazov, jau ketvirtos dienos ryto 8 val. atvykęs į tarnybą, rado, kad Krašto gynybos tarnyba yra priešinga pučui. Jis netrukus pranešė V. Kriučkovui, kad atsitraukia iš šio suokaltio, nes „jeigu tektų ginklu susidurti su demokratijos gynėjais, tai būtų baisus

kraujo praliejimas“. Liudininkai tardytojams parodė, kad VIII.22. Vidaus reik. ministeris Boris Pugo pirmoje vietoje stengėsi nužudyti savo žmoną, iššaudamas į ją seriją kulku ir likusias išovės sau i burną... Jo žmona mirusi ligoninėje operacijos metu.

Girtuokliavimo metu sukurti planai pakeisti krašto vyriausybę ir negalėjo kitaip užsibaigti. Prokuroras V. Stepankov mano, kad ši byla galės pasiekti teismo salę gal tik 1993 m. pabaigoje.

ARCHEOLOGAS ATRADO LOBĮ

Chicago universiteto Rytų instituto archeologas, atlikdamas kasinėjimus Jordane Raudonosios jūros pakrantėse, netoli Aqabos, atrado bent tūkstantio metų senumo 32 aukšnių monetų lobį.

Monetos buvo nukaltos senajame Sijilmasos mieste, buvusiam Moroke, Saharos dykumos pakraščyje, nes ant jų įspaustas to miesto vardas. Tikriausiai pinigų pametė koks piligrimas pakelyje į šventąją Meccą, arba pirklys, keliaavęs per Afriką. Juo labiau, kad pinigai rasti šalia senovės vieškelio.

Tikima, kad radinys padės tiksliau nustatyti senuosius prekybos kelius tarp šiaurinės Afrikos ir vidurinių Rytų. Sijilmasa buvo pagrindinis uostas, į kurį atplaukdavo laivai su prekėmis iš vakarų Afrikos ir Moroką, o iš ten pirkliai turėdavo jas gabenti per dykumą į tolimiausius kraštus.

Rastosios monetos iki šiol nebuvo žinomos, juo labiau, kad tai pirmi senieji pinigai, išleisti Sijilmasoje. Monetos gerai išlikusios, auksas tebeblizga, kiekvienas pinigėlis yra maždaug amerikietiško cento dydžio ir sveria beveik 2 gramus. Jų išvaizda kiek primena senuosius ispaniškus pinigus, tuomet vartotus Moroke.

Archeologai teigia, kad įdomus ne tik naujasis monetų lobis, bet ir jų atradimo būdas. Paprastai pinigai randami po viena, o čia rasta visa krūvelė kartu. Tai labai retas atvejis. Istoriniuose šaltiniuose rašoma, kad senovės miestelis, stovėjęs radimo vietoje, išgyveno dvi dideles nelaimes XI šimtmetyje: 1024 m. jį sunaikino užpuolę beduinai, o 1068 m. — sugriovė staigus žemės drebinėjimas. Sėpama, kad vienos nelaimės metu kažkas paslėpęs aukšnių pinigų maišelį žemėje.

NETIKĖTI NUTIKIMAI

NOVELĖ

EDMUNDAS JAKAITIS

3

Kaip iki šiol, Rūta būnant vadove, taip ir dabar, ji išsirinko staliuką, kuris buvo prieš estradą. Ant estrados plaukuotas vyras tampė gitaros stygas. Jo gitara buvo taip garsi, kad sunku buvo susikalbėti. Jeigu muzikas ir pristabdavo savo gitarą, tai tik tam, kad galėtų, prisikišęs prie mikrofono, pats paraumoti. Jam baigus kaupti, nutilo ir gitara. Rūta sužavėta karštai plojo. Balys, nustebinas jos skoniui, nekankantį žvalgėsi po aplinką. Sienos buvo stiklinės ir už jų marios šviesų. Jie buvo pasikėlę virš miesto, ir jo panorama stebino Balį. Jis pasijautė kaip astronautas, pakilęs nuo žemės. Reklaminių šviesos darė vaizdą spalvingu.

Užsisvajojęs apie skrydžius po erdves, jis pajautė šalia savęs moters kūno kvapą. Pusuogę, su stangriomis krūtims, šalia stovinti padavėja laukė užsakymo. Balys sumišo. Rūta tai pastebėjus priakšiojo:

— Ko čia apstulbai? Ar moters krūtų nematei? — ir padavėjos paprašė du Martini ir valgių meniu.

Kol užsakyti patiekalai buvo paruošti, Balys suspėjo ir kita Martini išgerti. Rūta tuo tarpu tik vilgė lūpas, aiškindama, kad ji turi vairuoti.

Bifstekas buvo pirmos rūšies. Padavęs niekada neragautas. Patarnavimas nepaprastas. Besigardžiuojant valgiu, Balys netyčia užmetė akį į lauką. Iš nuostabos kone susuko:

— Miestas paskendo tamsoj. Kažkas žemai atsitiko, — išgąstingai susirūpinęs šnibždejo Balys.

— Ten ne miestas. Tai marios. Mes esame ant besikančio stogo. Bevalgant mes nusisukom nuo miesto, — ramino Rūta.

Kai jie atsikėlė nuo stalo, einant lauk, gitaristas juos išlydėjo su savo muzikine palyda. Rūta jam atsidėjo į šepniui, o Balys žiaugies išsivadavęs iš tos detonacinės mišrainės.

Po trijų Martini Balys jautėsi puikiai. Pradaręs langą, traukė nakties orą. Nejučiomis jo ranka atsirado ant Rūtos pečių. Paglostęs jos plaukus, švelniai prisilietė prie jos skruosto.

— Na tai dabar. Ar negali palaukti, kol parvažiuosime namo? — sudraudė Rūta.

Kelias atgal Balii pasirodė dar ilgesnis. Bet su kiekviena mylia jie artėjo prie namų. Naktis dar nebuvo įpusėjusi, tai Balys pasiūlė kur nors pakelyje sustoti ir išgerti po stiklą alaus. Bus smagiau ir drąsiau.

— Tą galėsime ir pas mane padaryti. Aš turiu alaus — buvo Rūtos atsakymas.

Baliii niekuomet netrukėjo drašos. Tik įėjus į saloną, jis griebė ją per liemenį ir įsisiurbė į jos lūpas. Tai nebebuvo bučkis. Tai buvo gaivalingų jausmų išsiliejimas. Rūta, išsivadavusi iš glėbio, rodydama į virtuvę, paragino Balį iš šaldytuvo pripilti du stiklus raudono vyno. O ji tuo laiku pasikeitė suknelė. Paklūsniai pripildė stiklus, patogiai atsiedo sofoje. Išskėtęs rankas ant atramos, jis laukė, kada Rūta pasirodys iš savo miegamojo. Ir ji pasirodė. Raudoname kaip ugnis chalate ji priėjo prie šviesos reguliatoriaus. Lempos pritemo. Radijo muzika lyg ir pagarsėjo.

Rūta neprasmą atsisėdė šalia Balio. Švelnus kvėpalų aromatas maišėsi su jos kūno kvapu. Balys pradėjo bučiuoti jos lūpas, kaklą. Sunkus kvėpavimas pakeitė šnabždesį. Prasidėjo rankų kalba. Balys ją mokoje gerai. Rūta, nors ir nemokėdama, suprato jį. Bet tas pokalbis nesirio. Po chalatu kūnas Balii jaudino, bet ir reikišiamus jausmus jos atsakymas buvo „Ne“. Kaip ji rytais tvirtai valdė teniso rakete, taip ir dabar ji liko nenugalėta Balio pastangų. Kada Balio bučikai slinko kaklu žemyn ir artėjo prie krūtų, Rūta pašoko nuo sofos.

— Mielasai, šiam vakarui užteks. Palikim ką nors

ir rytojui.

— Bet... — Balys nenorėjo savo ausimis tikėti. Tiek arti būta iki pilnutinio susijungimo, ir štai, viskas nutruko, kaip rodomas kino filmas.

— Bet... ar nebūtu jausmų, ar jie yra tiek atbukę? — apstulbęs Balys rinko žodžius.

— Rytų pamatysi, ar jie yra atbukę, ar jų išvis neturiu. O dabar „labanaktis“.

Sujaudintas, jausdamasis atstumtas, Balys išėjo į tamsią naktį. Pergvenęs tokį netikėtumą, jautėsi įžeistas. Jo jausmus begalėje numalšinti atvėsę marių vanduo. Vietoj važiuoti į motelį, pasuko pajūrio link. Pradėjo skubėti, lyg manydamas, kad vanduo gali atšilti. Neikliudomas važiuo tuščiomis gatvėmis. Jei ne tos judėjimo šviesos, jis būtų seniai besipuškenęs vėsiam vandenynėje. Ir taip prie raudonos šviesos jis turėjo sustoti. Susijaudinęs jis nematė, kad palmių šešėlyje buvo irgi būtybė, kuri laukė ne žalios šviesos, bet kol ją kas paims. Ir būtų Balys toliau bevaziuojas, jei numesta cigaretė nebūtų paskleidus žiezirbas, kurios ir atkreipė jo dėmesį. Ji buvo, ko jam dabar reikėjo, o jis jai buvo, ko ji ir laukė. Pradarius mašinos duris ir jai įlipus, pasklido mašinoj pigių kvėpalų kvapas. Be žodžių jie susikalbėjo. Jis žinojo, ką ji gali jam duoti, o ji žinojo, ko iš jo tikėtis. Jis pirks, ji parduos. Vietoj važiuoti į pajūris, Balys pasuko į savo motelį.

Giedras rytas ir mėlynas dangus žadėjo gerą kelionę. Balys, gerai išsimiegojęs, artinosi prie Floridos rubežias. Nuotauka buvo gera, tik vienas dalykas nedavė jam ramybės. Kodėl Rūta tikien nepasiektą? Priežastį jis prigalvojo daug, bet visas atmetė, nenorėdamas save suniekinti. O gal? Taip, o gal? Juk vienas iš dešimt yra toks. Nusprendęs, kad Rūta buvo lesbinietė, Balys paspaudė gazo pedalą.

Kada Balys buvo policijos sulaukymas už per greitą važiavimą, vargšė Rūta liko atpirkimo ožiū.

(Pabaiga)



Šv. Onos bažnyčia Vilniuje.

IŠ LIETUVOS PARTIZANŲ KOVŲ LAUKO (7)

PRIEŠ 45 M. TAURO APYGARDOJE PRALĖTAS KRAUJAS

1947, prieš 45 metus, Lietuvos partizanų sąjūdis, pasiekęs savo viršūnę, pamažu, priešui sustiprinus puolimus ir į rezistencijos tarpą infiltravus vis daugiau išdavikų, pradėjo blėsti. Tačiau 1947 m. sausio 12 d. Tauro apygardos teritorijoje netoli Pilviškių įvyko visos Lietuvos partizanų apygardų vadų suvažiavimas, turėjęs įvykti sausio 18 d. Tačiau išaiškėjus J. Markulio-Erelio išdavystei, šis suvažiavimas buvo šešiom dienom paankstintas.

1947 m. rugpjūčio vidury Kazlų Rūdos miškuose buvo suorganizuoti pirmieji partizanų apmokymo kursai, kuriuose dalyvavo Tauro apygardai priklausantių Žalgirio, Vytauto, Keštelio rinktinė ir apygardos štabui priklausantis Mairomio kuopos kovotojai. Kursams vadovavo pats Tauro apygardos vadas Antanas Baltūsis-Zvejys. „Laisvės kovų archyvo“ (LKA) š.m. nr. 3-4 rašoma, kad apmokymas vyko sėkmingai, egzaminų komisija visų kovotojų atsakymus pripažino patenkinamais, ir jie buvo pakelti puskarininkiais.

1947 m. rugsėjo pradžioje buvo surengti kursai partizanų puskarininkiams apmokyti. Abiejuose kursuose mokėsi apie 100 partizanų. Tačiau, kaip rašo „LKA“, „ši kartą baigti kursus sutrukdė netikėtai pasirodęs kariuomenės dalinys ir kautynės. Jose žuvo būrio vadas P. Ašmona-Sargas ir Geležinio Vilko rinktinės žvalgybos skyriaus viršininkas S. Lukša-Juodvarnis-Tautvydas. Atmuše puolimą ir pasiskirstė į kelias grupes, partizanai sėkmingai pasitraukė“.

Pasak to paties leidinio, Tauro apygardos vadas A. Baltūsis-Zvejys (žuvęs 1948.II.2) kaip pogrindžio veikėjas buvo laikomas „vienu didžiausių autoritetų Lietuvoje“. Tačiau jo vadovavimo laikotarpiu Tauro apygardą ištiko skaudžių nelaimių. Pvz., 1947 m. balandžio 27 d. dėl išdavystės Marijampolės apskr., Gulbiniškių km., kareiviai atrado Vytauto rinktinės štabo slėptuvę, vadinamą „Seklyčia“. Tenai buvo Vytauto rinktinės štabo viršininkas Kunigaikštis, glo-

bos poskyrio viršininkas A. Pečiulis-Barionas ir einanti izdo poskyrio viršininko pareigas A. Senkutė-Pušelė. Neturėdamas vilties išsigelbėti, partizanai susisprogdino.

1947 m. birželio 10 d. Marijampolės apskr., Kalvarijos vls., Gintautų km. rusų kareiviai apsupo slėptuvę, kurioje gydydė sužeistas Vytauto rinktinės 4 kuopos vadas S. Bendaravičius-Špokas. Jį slaugė partizanai J. Melkus-Lubinas. Abu jie ėmė per slėptuvės angą atsisaukdyti. Rusai pradėjo mesti granatas. Špokas žuvo, o Lubinas sužeistas ir paimtas gyvas. Tų pačių metų liepos 16 ir 17 naktį žuvo besikuriantis Birutės rinktinės kuopos vadas A. Juodis-Vermachtas su šešiais Geležinio Vilko rinktinės kovotojais: V. Juodžiū-Sarūnu, J. Batučiu-Pavasariu, V. Prajera-Meteoru, K. Grajausku-Sermukšniu, Serbenta ir Bitinu. Bunkeris, kuriame jie slėpėsi, buvo išduotas.

Liepos 30 d. Raišupyje, Marijampolės apskr., rusų užklupti, žuvo 6 dienojimui apsigostę partizanai: V. Lelešius-Jovas, V. Bridzius-Zaibas, J. Popiera-Šalmas, K. Mykolaitis-Lakūnas, V. Mykolaitis-Aidas ir jų vadas J. Stanaitis-Liūtas. Rugsėjo 4 d. Marijampolės vls., Avikiškių kaime Leonavičių sodyboje buvo saugumo susektas ir užpultas Vytauto rinktinės štabas, kuriame žuvo apygardos štabo ūkio skyriaus viršininkas majoras M. Žilionis-Plunksna ir štabo darbuotoja partizanė L. Lisauskaitė-Ramunė. Buvo paimti štabo dokumentai ir DLK Vytauto rinktinės vėliava.

1947 m. rugsėjo 9 d. Žydronių kaime rastame bunkerį saugumui pasidavė partizanai J. Bervingis-Negras. Jis išdavė slėptuves ir bunkerius, kuriuose žuvo Vytauto rinktinės 1-mos kuopos vadas ltn. Markevičius-Dragūnas, Žalgirio rinktinės sanitarinio skyriaus viršininkas Daktaras, apygardos štabo ryšininkė J. Petrulionytė-Vaidilūtė ir kiti partizanai. O spalio 25 d. suimto partizano Vyturio išduotoje slėptuvėje Meškučių kaime susisprogdino vienas iš pagrindinių Tauro apygardos kūrėjų, Vytauto rinktinės žvalgybos skyriaus viršininkas ltn. A. Ratkeilis-Oželis. Kartu su juo žuvo rinktinės adjutantas A. Salinka-

Dainius ir A. Garnatkevičius-Vilkas. Praėjus dar trims dienoms, išduoti žuvo Vytauto rinktinės 42-ros kuopos vadas ltn. Vl. Žalioneris-Perlas, štabo raštvedys S. Būbnys-Gusaras ir svarbi Vytauto rinktinės ryšininkė J. Kazeliūtė-Saulutė.

Tokie buvo laisvėje kovotojų nuostoliai gyvybėmis, gal dar ir nepilnai suregistruoti, tik vienoje Tauro apygardoje, veikusioje Suvalkijos teritorijos dalyje ir paskelbti Lietuvoje leidžiamame „Laisvės kovų archyve“. Šiandien šiuos žiaurus įvykius ir žuvusiųjų pavardes prisimename 45-ųjų metų proga.

ŽUVUSIŲJŲ PRISIMINIMO IŠKILMĖS BIRŽUOSE

„Lietuvos aidas“ 1992.VIII.11 d. nr. praneša, kad š.m. rugpjūčio 8 d. Lietuvos Respublikos ministeris pirmininkas A. Abišala, gimęs Sibire tremtinių šeimoje, lankėsi Biržuose ir kartu su biržiečių procesija atėjo į miesto pakraštį, kur vietos tremtinių ir politinių kalinių rūpeščių pastatytas paminklas ir kryžius 1944-56 metais rezistencijos kovose žuvusiųjų atminimui. Pask laikraščio, „jie pastatyti buvusios žyruobės vietoje, kur Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Biržų skyriaus žmonės atrado kadaise užkastų daugiau kaip šešias dešimties žmonių palaikus, vėliau perlaidojo ir kitur rastų nukankintų žmonių palaikus“.

Paminklą ir kryžių pašventino Biržų klebonas kun. B. Babrauskas, dalyvaujant sveičiui iš JAV protestantų bažnyčios dvasininkui J. Gylui, kuris, kaip ir premjeras A. Abišala, rezistencijos kovų dalyvis A. Kudūkis ir kiti ta proga pasakė kalbas. „Lietuvos aidas“ rašo, kad „prie geležinis nukloto paminklo, žvelgdami į išsaugotus žuvusiųjų portretus, žmonės susikauptė malda, o jų žodžiuose skambėjo raginimas susitelkti vienybei ir doram darbui vardan Lietuvos šventos ateities...“

Pabrėžtina, kad ir šitose iškilmėse, kaip ir anais Nepriklausomybės laikais (1918-1940), Biržuose vėl buvo ryškiai pamatuota ekuumeninė nuotaika, kartu dalyvaujant katalikų ir protestantų dvasininkams bei abiejų religijų tikintiesiems. Tik abejonių kelia tai, kad mus pasiekusiame oficialiame „Lietuvos Laisvės kovų sąjūdžio“ žemėlapyje pažymėta, jog pokario metais partizanai Biržų krašte veikė susijungę į Sierakausko rinktinę, kurios pradžia žymima 1941 m. Tada, kiek prisimename, prieš patriotiškai nusiteikusius lietuvius ir prieš okupantus vokiečius kovoję raudonieji partizanai, nieko bendro neturintieji su Lietuvos laisvės kovotojais, veikusiai pokario dešimtmetyje.

VI. R.

VEIKLUS SENATORIUS

EDMUNDAS JAKAITIS

Jungtinių Valstijų senatas turi 100 narių – senatorių. Po ilgų ginčų, vieniems reikalaujant, kad senatorių skaičius turėtų būti proporcingas gyventojų skaičiui, kitiems, kad kiekviena valstija, nepaisant, kokio dydžio, turėtų 2 senatorius. Kaip matyti, pastarieji laimėjo.

Kas gali būti senatorium? Jis turi būti nejaunesnis kaip 30 metų, išbuvęs piliečiu nemažiau 9 metus ir gyventi toje valstijoje, kurioje buvo išrinktas. Išrenkamas 6 metams, metinė alga 75,100 dol. Be to, gauna senato rūmuose veltui patalpas savo įstaigai. Išlaidos, surištos su tarnyba, yra atskirai padengiamos (kelionės, raštinės reikmenys, sekretorių algos, pašto ženklai ir pan.). Veiklus senatorius turi daug darbo ir yra užimtas savo pareigomis. Konstitucijos kūrėjai numatė, kad senatoriai būtų prezidento patariamasis komitetas. Darbas įvairus ir reikalaujantis ryžto. Kai ryžtingas senatorius pasiekia savo tikslą, yra atpildas už jį balsavusiems.

Politinis apžvalgininkas Jack Anderson, kurio straipsnius persispaudina didieji Amerikos laikraščiai, iškelia senatoriaus D'Amato nuopelnus. Senatorius gerai pažįstamas ir lietuviams. Jo plati veikla atkreipė ir J. Andersono dėmesį. „Su D'Amato piliečiai pasiekia teigiamų rezultatų“, taip J. Anderson pavadino savo straipsnį.

1950 metais marinų puskarininkis Chuck Kleckner, būdamas karinėje tarnyboje, prarado dešinės rankos valdymą, buvo paleistas į atsargą ir pripažintas netekęs 70% darbingumo. Prieš 10 metų New Yorko mieste jis buvo užpultas plėšiko ir po sumušimo prarado kitos rankos valdymą.

Nuvykus į Veteranų administraciją gauti 100% nedarbingumo pripažinimą, daktaras nustatė, kad dešinioji ranka buvo pasitaisiusi ir nedarbingumas sumažintas iki 30%. Viskuo nusivylęs, C. Kleckner kreipėsi į New Yorko senatorių A. D'Amato. Čia jis rado ne tik užtarimą, bet senatoriaus pastangomis buvo pripažintas nedarbingu 100%. „1950 metų sužeidimas padarė mane nedarbingu. Po užpuolimo New Yorke buvau fiziniškai ir dvasiškai sunaikintas. Pagaliau atsirado kas dėl manęs susirūpino“, – aiškina C. Kleckner.

Kleckner istorija iškėlė senatoriaus rūpinimąsi tais, kurie už jį balsavo. Besirūpinant piliečių gerove, senatoriaus karjera yra beveik užtikrinta. Lapkričio mėnesio rinkimuose jam teks rungtis su kongreso nare Geraldine Ferraro, kurios veikla pasižymėjo, kai atstovaujant N.Y. Queens apylinkei.

Kitas senatoriaus veiklos pavyzdys. Kai Long Island N.Y. žvejui į tinklus įspainiojo II

pasaulinio karo torpeda, jis pranešė Karo laivyno vadovybei. Tada niekas negalvojo, kad senatoriui A. D'Amato prisieis rungtis su laivyno vadovybe. Sprogdinimo ekspertai saugumo sumetimais nutarė laivą sprogdinti. Žvejui Dan Hand buvo pažadėtas laivo pakaitalas. Bet laivynas pakeitė nuomonę ir liepė žvejui reikalauti atlyginimo iš krašto valdžios. Toks procesas užtrunka metų metus. Nors laivas ir buvo apdraustas, bet draudimas nebuvo mokamas, nes laivas buvo Karo laivyno paskandintas. Senatorius laivyną pavadino jūros piratais. Kilo pasipiktinimas. Jam nuraminti žvejui buvo pasiūlyta 75.000 dol. Senatorius tai palygino su irklinių laiveliu.

Tuo reikalas nepasibaigė. Senatorius sugebėjo praversti reikalavimą kongrese, kad laivynas išmokėtų 220,000 dol. naujo laivo įsigijimui. Kai D. Hand išsigis naują laivą, pakvies senaorių pažvejoti. Tuo tarpu jis agituoja už senatoriaus per rinkimą.

Ne tik karys C. Kleckner ir žvejys D. Hand linki senatoriui sėkmės, bet ir lietuviai, patyrę senatoriaus užtarimą Lietuvos reikaluose. Kada, anot kažkieno išsireiškimo, tokius reikalus kelti nebuvo mada, senatorius netylėjo.

PYKTIS KENKIA NE VIEN GROŽIUI

Lietuviška patarlė sako, kad pyktis grožiui kenkia. Pasirodo, kad ne vien grožis nuo per dažno pykčio prasiveržimo nukentia. Amerikos kardiologų žurnalas rugpjūčio mėn. numeryje išspausdino ilgų tyrimų duomenis, kuriuose parodoma, kad piktiems žmonėms gresia daug stipresnis ir ankstesnis širdies ligų pavojus, kaip taikiems, ramiesiems asmenims.

Tyrimai buvo atlikti Stanford universitete ir pirmą kartą atrasta, jog pyktis susilpnina širdies pajėgumą. Nepaisant, kad reikės atlikti dar daugiau tyrimų, jau dabar žinoma, kad pyktis neigiamai veikia širdį ir turi tiesioginį įtakos didesniems jos sutrikimams. Kai tyrimuose dalyvavę pacientai, jau turėję rimtų širdies negalavimų, buvo paprašyti papasakoti kokį atsitikimą, dėl kurio anksčiau buvo supykę, vien tik atsitikimo prisiminimas širdies bei kraujotakos veiksmingumą sumažindavo 5 procentus. Nors šis sutrikimas netrukus praeidavo, vis tiek jis laikomas labai reikšmingu.

Valstybinio širdies, plaučių ir kraujo instituto „Behavioral“ medicinos šakos šefas dr. Petras Kaufmanas, komentuodamas tyrimų rezultatus, pareiškia, kad tie rezultatai akivaizdžiai pabrėžia žmogaus jausmų (ypač pykčio) įtaką širdies ligų išsivystymui.

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT
MUTUAL Federal SAVINGS
 AND LOAN ASSOCIATION
 Chartered and Supervised by the United States Government
 2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

INTERNATIONAL TRAVEL CONSULTANTS
 Organizuoja grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.
CARGO — siunčiame oro linija
„ŽAIBAS“ — virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.
 6525 South 79th Avenue Hickory Hill, Illinois 60457 Telefonas (708) 430-7272
 223 Kalvarijų gatvė Vilnius, Lietuva Telefonas 350-115 ir 778-392

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
 (312) 586-5959
 (708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir Parduodame Namus, Apartmentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

Parduodamas namas Downers Grove, IL: 3 metų, 2 aukštų, „colonial“; 4 mieg. 2 1/2 vonios, valg. kamb. su skliautų lubomis; židiny; patio; ištasas rūsys; prie namo prijungtas garažas; centr. vėsinimas; didelis sklypas; Lemonto mokyklų distrikatas. **Kaina \$199,900. Kreiptis: 708-910-6233.** Kalbėt angliskai.

CONDO FOR SALE 1st Floor Crawford Gardens in Oak Lawn; 2 bdrms, 1 1/4 baths, in unit utility room, 2 car heated garage with 12x13 storc room; back yard with patio. Call Raulo at **Re/Max Express 708-430-6666.**

FOR RENT

Išnuomojamas 3 1/2 kamb. modernus butas pirmame aukšte, Marquette Pk. apyl. Su šiluma, oro vėsinimu; moderni virykla, šaldytuvai, skalbykla su mašinomis. Suaugusiems.
Tel. 708-361-5594

HELP WANTED

Administrative
SLAVIC MATERIALS CLERK
 Univ. of Chgo Area
Fluent in Russian
 Are you fluent in Russian, yet possess a good command of the English language? Are you computer literate? Do you possess an Associates degree or equivalent experience? Then you may qualify for the unique position with the Center for Research Libraries, a major research library.

We seek a well-organized indiv. to prepare cataloging records with our Slavic Materials Collection. Previous library background, including exp. with OCLC and/or RLIN, would be ideal. This 1 year assignment w/the potential for extension provides and excellent benefit package. Call 312-670-5213. EOE.

Reikalinga virėje-šeimininkė pranciškonų vienuolyne, Kennebunk Port, Maine. Gali būti vedusi pora. Kreiptis pas vien. virš. tėvą Robertą, 207-967-2011 arba rašyti: Fr. R. Barber, P.O. Box 980, Kennebunk Port, Maine 04046.

„ATLADAI — Lithuanian Pilgrimages“ — Loyolos Universiteto leidyklos išleista Romo Požerskio fotografijų knyga apie atlaidus ok. Lietuvoje. Knygai įžangas parašė Mykolas Drunga, Česlovas Grincevičius, Laima Skeivienė ir Algimantas Kezys. Išleista dviem kalbom — angliskai ir lietuviskai. Verta turėti sau ir padovanoti kitam, ypač svetimtaučiai. Gaunama „Drauge“, kaina su persiuntimu 27 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 2 dol. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

VYTAUTAS LANDSBERGIS

ATGAVĘ VILTĮ

Lietuvos Aukščiausiosios tarybos pirmininko kalbos, išleistos Kanadoje. Tai labai padrasinančios ir į tikrovę atviromis akimis įžvelgiančios ir miniai pasakytos kalbos. Įžanga parašė PLB pirmininkas Vytautas Bieliauskas, išleido Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, redagavo Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė. Leidinys turi 227 psl., gausiai iliustruotas. Šią knygą verta įsigyti ir perskaityti. Leidinys didelio formato, kaina su persiuntimu 20 dol. Iliojaus gyventojai dar pridėda valstijos mokesčio 1.44 dol. Užsakymus siųsti:

Draugas
 4545 W. 63rd St.,
 Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

BELL-BACE REALTORS
J. BACEVICIUS
 6529 S. Kedzie Ave.,
 Chicago, IL 60629
(312) 778-2233
INCOME TAX — INSURANCE
 • Namų pirkimas ir pardavimas
 • MLS kompiuterių ir FAX pagalba
 • Veltui namų įvertinimas
 • Greitas ir sąžiningas patarnavimas
 • Visi agentai kalba lietuviskai
 • Nuolaida pensininkams

Parduodamas didelis gražus namas Lemonte, puikioje vietoje. Kaina žema. Skambinti:
Vacys Saklilis
708-499-7000 arba 708-598-5051

Century 21 KMEICK REALTORS
 7922 S. Pulaski Rd.,
 4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio įsams.

FRANK ZAPOLIS
 3208 1/2 West 95th Street
 Tel. — (708) 424-8654
(312) 561-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
 Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIUS PUMPUTIS

Moving — Kraustymas
 Profesionalus patarnavimas prienamomis kainomis, Jums patogiu laiku. Draudimas garantuotas. Kreiptis:
Vytas: tel. 312-436-5219
Gediminas: tel. 312-925-4331

Richard Hanus, adv.
Imigracijos įstatymų žinovas
 Pirmą konsultacija — veltui
205 W. Randolph, Suite 2100
Chicago, IL 60606
Tel. 312-357-0033

Trumpliausiu laiku atnaujinsim JŪSŲ NAMĄ; nudažysim, atremontuosim, sutvarkysim.
Tel. 312-376-1440 nuo 6 v.v.
ALGIS IR KAS

LIETUVOS VALSTYBĖS KŪRIMAS

JUOZAS PLAČAS

Kai Lietuva 1918 m. paskelbė savo nepriklausomybę, tuo viskas dar nesibaigė, reikėjo ją apginti nuo gausių priešų. Išsikovojo laisvę (be trečdalis teritorijos), Lietuva ant pelenų ir griuvėsių turėjo sukurti valstybę. Mes gerai žinome tą kūrimo procesą. Viso pagrindas buvo žmonių pasiaukojimas, kietas darbas, aukšta moralė. Ką Lietuva pasiekė per savo nepriklausomo gyvenimo dvidešimtmetį, nustebeino pasaulį.

Šiandien istorija vėl kartojasi, bet šiek tiek skirtingai. Daug kas tvirtina, kad nepriklausomybė gauta stebuklingai. Niekas nenuėjau, niekas nesitikėjo tokiu greitu laisvės atgavimu. Lietuva neatstojė ant pelenų ir griuvėsių, kaip kad buvo 1918 m. Nors ir daug metų komunistai valdė Lietuvą, daug gėrybių liko iš nepriklausomybės laikų nesunaikintų, savo dabūtuose lietuviai daug ką naujo sukūrė, nes tikėjo, kad vieną dieną žlugs vergija ir visa tai liks nepriklausomai Lietuvai. Dabar nepriklausoma Lietuva atsistojo ant moralinių griuvėsių, ko nebuvo 1918 m. Nors rusų carai engė Lietuvą, bet krikščionybė nebuvo taip naikinama, kaip dabar. Buvo kovojama prieš Katalikų Bažnyčią ir peršamas stačiatikių tikėjimas. Kadangi stačiatikystė buvo išsiplėtusi slavų kraštuose, per tikėjimą mėgino nutautinti lietuvius.

Be liūdno moralinio palikimo dar liko viena vergijos liekana – rusų kariuomenė. Rusams imperialistams sunku prarasti gardų kašni, kurią daug metų turėjo. Tie dalykai temdo valstybinį gyvenimą. Dar prisideda savitarpio nesugyvenimai, partijų kovos, šmeižtai. Gal juos provokuoja mūsų priešai, bet lietuviai turėtų suprasti, ko siekiama.

Ši kartą svarbiausia rolę vaidina ekonomija. Jei ji bloga, negera ir valdžia. Dabar rinkiminė kova remiasi materialinėmis gėrybėmis, nesigilindama į darbštumą, alkoholizmą ir kitas dvasines negeroves, nuo kurių daug priklauso ir ekonomija. Kuriant valstybę, reikia atgimti dvasiai. Man patiko kardinolo Aug. Hlond mintys, kurias čia noriu pateikti.

„Valstybė negali savo gyvenime nepripažinti Dievo. Kūrėjas, kurio valia ir įstatymai ji pati yra atsiradusi ir kuris yra Viešpats kaip vienetas, taip ir visuomenė. Kitaip sakant, valstybė negali būti ateistinė, negali tvarkytis taip, tarsi Dievo nėra būti nebūtų, bet privalo Dievą garbinti ir tikėjimą gerbti.“

Šita pagrindinė teze Katalikų Bažnyčios mokslas iš principo skiriasi nuo supasaulintų valstybės idėjų. Liberalai, laisvamaniai ir eilė kitų srovių valstybės Dievo nepripažįsta, su juo jokiu atveju nesiskaito, nepriima Jo etiškių įstatymų, nepaiso Jo religijos. Trumpai tariant, jiems valstybė yra iš esmės beideologinė. Taip yra teorijoje. Praktikoje paprastai, bent Europos kontinente, pradėję nuo to, užeina žymiai toliau: valstybę padaro visai bedievišką. Dievą iš visur išmeta: iš konstitucijos, iš mokyklos, iš įstatymų, iš mokyklų, iš švietimo įstatymų, iš kultūros, iš tikėjimo persekioja ir net pačią Dievo mintį kruvina prievarta tautos naikina. Dievo vietose stato žmogaus protą, žmogaus valią ir siautuli, fizinę jėgą ir terora. Tokios valstybės siūbuoja ir byra, nes pritrūksta joms pastovių pagrindų.

Politika, išstūmusi visuomenę iš Dievo kelio, istūmė ją į netvarką be išeities. Atrodo, kad dideliu žingsniu artinasi kažkokia tragiška istorijos valanda, kuri ateities kartų atmintyje bus pasibaisėtiniu įrodymu, kad, kas iš po žmonijos pastato dieviškojo autoriteto atramas išvarto, tas pasaulį pavertia bendruomenių griuvėsiais. (Kardinolo logiška išvada iš bedieviškos politikos virto šurpulinga pranašyste, nes jo šios mintys rašytos 1932 m. balandžio 23 d. – J.P.). Paskelbtą Dievui karą tautos visuomet pralaimi; dažnai ji pralaimi, susilaukdamas dėl to bausių sukretimų ir istorinių kataklizmų.

Katalikų mokslas skelbia, kad Dievo įstatymai apima visa: individus, šeimas, tautas ir valstybes ir kad dėl to visokios kolektyvinės tautų santvarkos privalo remtis Dievu. Tai jų rimties ir autoriteto nėra kiek neįžeidžia.

Valstybė privalo Dievą pripažinti ir Jį garbinti, o Jo natūraliniam ir apreiškiamam įstatymui privalo duoti reikiamą vietą savo įstatymuose, valdyme ir visame savo gyvenime. Tą valstybės pareigą popiežius Leonas XIII taip formuluoja: „Valstybės negali taip valdyti, kad atrodytų, jog Dievo vieta nebūtų, arba atmeti bet kokią susirūpinimą tikėjimu, tarsi jis būtų nereikalingas ir nenaudingas, arba laisva valia pasirinkti tokį tikėjimą, koks valdantiems geriau patinka. Tai būtų nusikalstamas darbas. Valstybės turi griežtą pareigą garbinti Dievą, ir tai tokiu būdu, kokiu nori būti garbinamas pats Dievas. Tad iš to seka, kad Dievo vardas turi būti šventas ir valstybių valdovams.“ (Enc. *Immortale Dei*).

Tuo būdu Bažnyčia skelbia reikalavimą valstybės gyvenimui nusigręžti nuo natūralizmo ir grįžti prie Dievo. Ji reikalauja, kad liguistos valstybių santvarkos būtų gydomos dieviškaisiais veiksmais, kurie iš jų buvo atimti ir be kurių jos džiūsta. Ji šaukia, kad valdžią, įstatymus ir pilietinę mintį reikalinga paremti amžiniais dėsniais, kuriais žmonija turi vadovautis. Tai yra būtinos sąlygos sunykusiam valstybės gyvenimui pagydyti. Tai nedviprasmiškai pabrėžė popiežius Benediktas XV, skelbdamas pasauliui, kad „dabartinės nelaimės žmonių gimines neapleis, kol ji sugrįš prie Dievo“ (Kalba pasakyta 1917 m. gruodžio mėn. 24 d.).

Šios kardinolo mintys taikytos katalikams. Dabar visos krikščioniškos religijos siekia surasti bendrą kalbą, susijungti, tad ir kas pasakytą, tinka visiems krikščionims, o Lietuvos gyventojų daugumą sudaro krikščionys. Lietuva, pergyvenusi bedievišką santvarką ir tiek daug nukentėjusi, turėtų siekti, kad į valdžią negrįžtų be dieviai, kurie paneigia ir visų pripažintus Dievo įsakymus.

Lietuva ruošiasi didžiajam bandymui, t.y. seimo rinkimams. Prasidės kandidatų statymai, saldzialežuvavimai ir visokių gėrybių siūlymai. Lietuviai neturėtų pamesti galvų ir viską statyti ant materialinės kortos, kuri gali būti apgaulinga. Lietuva turi daug žmonių su švaria sąžine. Jie turėtų sudaryti Seimo daugumą ir kurti valstybę teisingais pagrindais. Kristus savo mokslu nepasmerkė nusidėjėlių, bet kantriai laukia jų atgailos ir sugrįžimo į Jo avidę. Krikščioniška Lietu-



Pavertę Tautų minėjime Detroit, iš kairės: Jonas Urbonas ir JAV kongresmanas William S. Broomfield su žmona.

ARTIMŲJŲ RYTŲ PASLAPTYS

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

Prieš dvejus metus įvykusi Irako invazija į Kuveitą iššaukė Jungtinių Tautų nutarimą ginti šią valstybę jėga. Amerios vadovaujami kariniai daliniai išlaisvino Kuveitą ir turėjo progą kariškai išspręsti tolimesnę Irako agresiją.

Šiandien daugelis pripažįsta Amerikos padarytą pagrindinę klaidą. Turint didelę karinę persvarą ir lengvai be pasipriešinimo žygiuojant į Iraką gilumą, buvo nesunku sunaikinti Saddam Husseino diktatorinį valdymą ir išspręsti daugelį Artimųjų Rytų problemų.

Šios karinės sukakties proga oficialus Irako dienraštis pirmajame puslapyje išspausdino straipsnį su Saddam Husseino nuotrauka ir žodžiais: „Ateis laikas, kad Kuveito valstybė vėl grįš teisėtiems valdovams. Kaip ir kada pasakys istorija“.

Spaudoje skaitome Amerikos grasinimą vėl pradėti bombarduoti Iraką, jei neleis inspektuoti Irako sandėlių. Taip pat Jungtinės Tautos jau ne pirmą kartą siūnia ultimatumus ir rezolucijas dėl neleidimo tikrinti visas slėpiamų ginklų vietas. Tačiau Irako vyriausybė stengiasi juos nuraminti: Saddam Husseino specialybė yra mokėti apgauti ir, reikalui esant, pasitraukti.

Dabar Amerikos spauda atidengė dalį Irako ginklų paslapties, kurios paaiškėjo Amerikos špionoza satelitų iš oro dėka. Toli nuo Bagdado, Irako dykumoje satelitai nufilmavo ginklų tobulinimą.

Gargantuan dykumoje, kurioje ši ginklų gamyba vyksta, yra uždrausta lankytis Jungtinių Tautų inspektoriams.

Amerikos Pentagonas pasiuntė šifruotą pranešimą Jungtinių Tautų vadovui Davi A. Kay. Kaip ir buvo tikėtasi, kita diena Irako vadovybė, po 18 dienų delsimo, davė leidimą lankytis nurodytą vietą.

Tačiau Jungtinių Tautų nariai pareikalavo apžiūrėti kitą vietą, esančią netoli Fallouja miesto, nufotografuotą satelitų iš oro. Čia juos domino milži-

niškas diskas su detalėmis. Į šį pastatą Irako vadovybė ju neįsileido, net paleidami šūvių ir orą, perspėdami, kad čia yra uždrausta zona.

Paaiškėjo, kad 12 pedų diskas yra calutronai, 40 tonų magnetu, naudojamo uranumo gamybai atominiams bomboms.

Čia ir buvo įrodymas, kad Husseinas tikriausiai turi ir naudoja greitą ir agresyvią atominių ginklų gamybą. Karo ekspertų teigimu, yra tik mėnesių laiko klausimas, iki bus pagamintos ir paruoštos naudojimui atominės bombos.

Jungtinių Tautų inspekcijos dalyviai susideda iš technikų, mokslininkų, bombų specialistų ir atominių bei biologinių ekspertų. Šis sąstatas sudarytas iš Rytinių ir Vakarinių valstybių. Šie inspektoriai jau yra daug kartų apžiūrėję ginklų kontrolės vietas. Jie yra pranešę netiksliai surinktas žinias. Juo labiau, kad tas žinias jie teikdavo asmenims, neturintiems saugumo įstaigų patikrinimo.

Nėra visų duomenų, ar tos žinios patekdavo ten, kur reikia.

Švedų diplomatas Rolf Ekens yra Jungtinių Tautų komisijos tikrinimo pirmininkas. Jis gaudavo visas satelitų fotografijas ir Irako pabėgėlių slaptas žinias, kurias jie suteikdavo Jungtinėms Tautoms. Bet visa tikrinimo sistema yra dengiama paslaptimi, kuri veda prie naujo karo su Iraku.

Irako pareigūnai tikrintojų neįsileidimą į Žemės ūkio ministerijos pastatus motyvavo tuo, kad jų tarpe buvo du Amerikos inspektoriai, esą, CIA agentai, norį nuversti Husseino valdžią.

Šie kaltinimai nenuai. Praėjus trimis mėnesiams po to, kai Amerikos atominių ginklų specialistas Kay atrado Irako atominių ginklų calutrono gamybos įrodymus Falloccija mieste, jis irgi buvo ministro Tarik Aziz apkaltintas priklausymu CIA agentūrai.

Irakas laimėjo reikalavimus neįsileisti amerikiečių in-

spektorių į Žemės ūkio ministerijos pastatus. Komisijos pirmininkas Ekens nutarė sudaryti komisiją, susidedančią iš vokiečių, šveicarų, švedų ir suomių. Tačiau Ekens pareiškė, kad ateities misijose dalyvaus ir amerikiečių ekspertai.

Didžiausias neišspręstas klausimas: kas yra tie inspektoriai, ar jie patikimi ir kokius jie turi ryšius su Vakarų valstybių špionoza įstaigomis. Jungtinės Tautos oficialiai atsako atsakyti į šį klausimą. JT žinioms yra 900 technikų, mokslininkų ir analistų. Tai savanoriai iš 35 tautų.

Bahrano emiratas Persijos įlankoje yra slapčiausia pasaulio vieta. Čia įsikūrę amerikiečiai su savo kariniais įrengimais. Į bazę įleidžiami tik Bahramo gynybos nariai ir Amerikos kariniai pareigūnai.

Šią salos dalį amerikiečiai nuomoja, kad galėtų naudotis uostu savo kariniams daliniams Persijos įlankoje.

Irako kontrolės inspektoriai turi griežtus įsakymus nekaltinti su spaudos, radijo ir televizijos atstovais. Čia surinkti specialistai iš viso pasaulio, nepalenkiant ir Naujosios Zelandijos.

Buves Jungtinių Tautų inspektorius, amerikietis Kay pareiškė, kad daugelis žmonių susidarė blogą nuomonę apie inspektorių veiklą ir pareigas. Jo nuomone, yra geriausia viešai tylėti. Tyla paprastai yra geriausias patvirtinimas, ką visuomenė žino ir tiki.

Baigiant verta pažymėti, kad per anksti amerikiečių sustabdytas karas su Iraku, kada pergalė jau buvo jų rankose, buvo neprotingas politinis veiksmas. Jis atnešė milijonus dolerių nuostolių visoms didžiosioms valstybėms ir Jungtinėms Tautoms.

Dabar prez. Busho siunčiami 24 tūkstančiai amerikiečių karių „manevrams“ į Kuveitą gali būti preliudai į naują ginkluotą konfliktą; arba veikiančios jėgos nuvers Saddam Husseiną, arba reikės naujo Desert Storm II, kuris atneš dar didesnius karinius ir ekonominus nuostolus.

DRAUGAS, penktadienis, 1992 m. rugsėjo mėn. 11 d. 5

MOKYKLA BE VASAROS ATOSTOGŲ

Chicagos mokykloms siūlomas planas, pagal kurį mokslo metai nesibaigtų birželio pradžioje, o tęstųsi ištisus metus. Miesto meras Richard M. Daley pareiškė, kad vasaros atostogų sutrukdė sėkmingą mokslo eigą, o vaikai turi per daug laiko dykinėti ir dažnai įklimpta į visokius nusikaltimo veiksmus. Tokia mokymo sistema galbūt labai tiko kaime, kur jaunimas ir vaikai turėdavo vasarą padėti su ūkio darbais, bet

ji netinka didmiesčiui. Chicagoje septyniuose pradinėse mokyklose mokslas jau tęsiamas ištisus metus, bet ši sistema tebėra eksperimentinė.

SUSIDURĖ TRAUKINYS IR SUNKVEŽIMIS

Trečiadienį keleivinis Metra traukinys Round Lake priemiestyje ties pervažiu susidūrė su dideliu sunkvežimiu, per vėlavai pastebėjusiu perspėjimo šviesas ir nespejusių sustoti. Sužeisti 6 žmonės, įskaitant ir sunkvežimio vairuotoją.

A.†A.

Kun. Paulius Jakulevičius

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje, anksčiau East Chicago, IN.

Mirė 1992 m. rugsėjo 9 d. 9:40 val. ryto, sulaukęs 88 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 42 m.

Laidotuvėmis rūpinasi draugai.

Kūnas pašarvotas penktadienį, rugsėjo 11 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St. Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugsėjo 12 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto įvyks gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę draugai.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345.

GAIDAS—DAIMID

E.UDEIKIS

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai – (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas – (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas – (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša kad atidarė naujus laidojimo namus



6541 S. KEDZIE

Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidojimo namai:

11028 Southwest Hwy. * Palos Hills

9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills

2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home

2533 West 71st Street

Chicago, Illinois 60629

1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home

10201 South Roberts Road

Palos Hills, Illinois 60465

708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois 60650

708-652-1003

Laidotuvių namai Chicagoje ir priemiesčiuose.

Visus laidojimo namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS

DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

A.†A.

AUGUSTEI MARTAI ŽILINSKIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame liūdesyje likusius sūnus – LSS Seserijos ir Brolijos dvasios vadą s. kun. ALGIMANTĄ ŽILINSKĄ, BERNARDĄ ŽILINSKĄ ir jų šeimas.

v.s. Birutė Banaitienė
Seserijos Vyriausia Skautininkė
ir Vadija
v.s. Gediminas Deveikis
Brolijos Vyriausias Skautininkas
ir Vadija

vos valdžia taip pat nepasmerkė nusikaltusių Dievui ir Tėvynei, bet lauk jų atgailos ir atsilgynimo savo gerais darbais. Didieji nusikaltėliai turės prisiminti ir užtarnautą bausmę.

Užsienio lietuviai neturės lemiamos reikšmės būsimuose rinkimuose, tačiau finansine parama galėtų prisidėti prie gerų kandidatų garsinimo spaudoje, radijo ir TV. Kuriant Lietuvos valstybę, visi turime būti budėti.

APLINK MUS

x Siandien „Draugo“ atkarpoje baigiamas spausdinti Edmundo Jakaitio novelė „Netikėti Nutikimai“. Šeštadienį pradėsime spausdinti J. Vizbaro-Sūduvo novelę „Išpažinties paslaptis“.

x Klebonui kun. Jonui Kuzinskui vadovaujant, Švč. M. Marijos Gimimo parapija rengia popietę paremti „Drauga“ sekmadienį, rugsėjo 20 d., nuo 11 v.r. iki 3 val. p.p. parapijos salėje. Bus pietūs ir muzika. Bilietus galima gauti ateinantį sekmadienį po visų šv. Mišių bažnyčios vestibulyje arba darbo dienomis mokyklos raštineje nuo 9 v.r. iki 2 val. p.p. Visi kviečiami.

x Birutė Jasaitienė, kuri vadovauja mūsų visai Socialinei tarnybai, nemokamai leido pasinaudoti Seklyčios patalpa, kai buvo siuntinėjamos Operos laimėjimų knygtės. Jai už tai ir už kitą suteiktą didžiulę paramą Lietuvos Operos valdyba reiskia gیلų dėkingumą.

x Aldona Palukaitienė, LB Marquette Parko apylinkės pirmininkė, yra susirgusi ir paguldyta į Christ Community ligoninę.

x Dr. Romas Viskanta ši šeštadienį, rugsėjo 12 d., Akademinio Skautų sąjūdžio studijū dienų Dainavoje rytmetinėje sesijoje kalbės tema „Pagrindiniai veiklos pasiekimai ir išievojimo įtaka organizacijų veikloje“. Kviečiami visi ASS nariai, jų šeimos, draugai ir organizaciniai reikalais besidominti visuomenė.

x A. A. Kazimiero Smalensko 30 dienų mirties prisiminimo šv. Mišios, užrašytos Reginos ir Algirdo Dapku, bus atnašaujamos sekmadienį, rugsėjo 13 d. 9 val. ryto Pal. J. Matulaičio Misijos koplyčioje, Lemont, IL. (sk)

x B. Vindašienė ir A. Paškienė, apsilankę Lietuvoje, pasidalins savo išpuščius sekmadienį, rugsėjo 13 d. 3 v. p.p. Jaunimo centre. Rengia Mot. Fed. Chicagos skyrius. (sk)

x „Lietuvos aidų“ radijo programos gegužinė įvyks rugsėjo 13 d. Šaulių salėje, 2417 W. 43 St. Pradžia 12 val. Šokiams gros K. Ramanausko orkestras. Bus įvairių valgių, atgaivos. Skanūs cepelinai, kugelis, dešros ir virtinukai. Atvykite su artimaisiais papieptai, pasilinksinti ir geroj nuotaikoj praleisti sekmadienio popietę. Salė vėsinama. Atneškite ką nors laimės šuliniui. Visi laukiami, visi kviečiami. (sk)

x Greit parduodu vienos ir dvejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161. (sk)

x Lietuvoje pageidaujama plombinė medžiaga, tinkančią visiems dantims galima gauti už \$30. Tel. 312-767-7575 darbo laiku arba 708-257-7352 po 8 v.v. (sk)

x GRUNDIG IŠPARDAVIMAS iki rugs. 30 d. Nuolaida iki 50%; 12 modelių: nešiojami ir staliniai. Gradinskas, 2512, W. 47 St., Chicago, IL 60632. Pirmiausia — paskambinkite 312-376-1998. (sk)

ARAS ROOFING
Arvydas Klela
Danglame ir taisome
visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

x „Draugo“ finansinio vaiaus komitetas, kuriam vadovauja Vaclovas Momkus, praneša, kad į balių, kuris bus rugsėjo 27 d., vietas galima užsisakyti prie stalo ir vienam asmeniui. Prašome skambinti į „Draugo“ administraciją ir užsisakyti šias vietas arba ir visą stalą.

x Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje, klebonui Ant. Puchenskiui rūpinantis lietuviškai giedota suma, šv. Mišios bus 10 val., kurias atnašaus iš Lietuvos atvykęs kun. Kęstutis Ralys, Kačergiškių klebonas. Jis pasakys ir pamokslą.

x Skautišką vakaronę rugsėjo 18 d. 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje rengia Chicago skautininkų draugovė. Lietuvos skautus šią vasarą lankę LSS vadovai — S. Miknaitis, G. Deveikis ir K. Ječius praneš apie Lietuvos skautų stovyklą ir veiklos problemas, o E. Korzonas kalbės apie dabartinę ekonominę padėtį Lietuvoje. Pabendraavimas ir kavutė. Visi kviečiami.

x Mūsų Opera, šaukdamasi lietuvių visuomenės pagalbos, kad galėtų tęsti šią kultūrinę bei meninę veiklą, jau išsiuntinėjo laimėjimų bilietus ir prašo neatsisakyti padėti. Jonė Bobinienė vadovavo šiam darbiui, o jai talkino Viktorija Valavičienė, Salomėja Daulienė, Natalija Aukštuolienė, Raminta Dirmantienė, Valė Žadeikienė, Edvardas Jokūbauskas, Juozas Končius, Antanas Krutulis, Jurgis Matusevičius, Pranas Olis, Vytautas Aukštuolis ir dvi viešnios iš Lietuvos — Jadvyga Kacucevičienė su dukra Rūta ir Jūratė Braškienė su dukra Violeta, kurios atlydėjo šias dukreles „Vaikų Vilties“ programoje operuotis Shriners ligoninėje. Dar padėjo ir Daiva Lazdauskienė. Visą painų laimėjimo bilietų išsiuntimą koordinavo mūsų Operos mecenatas Antanas Valavičius.

x JAV LB Vid. Vakarų apygardos 40 metų jubilėjinis minėjimas bus rugsėjo 20 d., sekmadienį Pasl. Lietuvių centre Lemonte. Programoje: pietūs, žymenų įteikimas, meninė programa. Pradžia 12 val. Auka \$10. Stalus rezervuoti pas K. Laukaitį, tel. 708-323-5326. (sk)

x Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė ruošia rudeninį balių š.m. rugsėjo 12 d. 7 v.v. savuose namuose, 2417 W. 43 St., Chicago. Šalti užkandžiai ir šilta vakarienė. Šokiams gros šaulių rinktinės orkestras, vadovaujamas Kosto Ramanausko. Kviečiame visus. (sk)

x Greit parduodu vienos ir dvejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161. (sk)

x Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuosirdžiai patars ir patarnaus, duodami komiso nuolaidą, Albinas Kurkulis, tel. 312-977-7916 arba jo sūnus ir partneris Andrius Kurkulis, tel. 312-977-7242 dirba su Rodman & Renshaw, Inc. Chicagoje. Iš kitur, skambinkite veltui: tel. 1-800-423-2294. (sk)

x Richard Hanus, advokatas, imigracijos įstatymų žinovas, 205 W. Randolph, Suite 2100, Chicago, IL 60606, tel. 312-357-0033. Pirmą konsultaciją — veltui. (sk)

x 55 SVARŲ geriausių maisto produktų rinkinys — \$90; 22 sv. mažesnis paketas — \$55; 22 sv. mėsos produktų ir aliejaus — \$90. Prie visų siuntnių galite užsakyti aspirino ir vitaminų. Transpak, 2638 W. 69 st., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

x Irena ir Jonas Pabedinska iš Westchester, Ill., rašo: „Ateinant rudenio sezonui, išievių visuomeninė veikla vėl pagyvėja. Be mūsų spaudos, ji nebegalėtų egzistuoti. Užtat prisimindami Draugo neįkainojamą vertę išievojimo informacijos ir kultūros puoselėjime, siunčiame jums kuklią 100 dol. paramą. Tuo pačiu nuosirdžiai linkime daug sėkmės visai „Draugo“ redakcijai“.

x Caritas talkos būrelis Chicagoje šaukia trumpą susirinkimą sekmadienį, rugsėjo 20 d. nuo 12 iki 1 val. p.p. Seklyčioje. Programoje bus pasakojama apie kun. Petro Linkevičiaus globojamus vaikus Kaitinėnuose. Į susirinkimą arba jau nuo rugsėjo 12 d. prašom atnešti į Seklyčią vaikams nuo 8 iki 12 metų sportinių batų, apatinių rūbėlių ir šiltų megztnių.

x Chicago Lietuvos Lituanistinė mokykla Jaunimo centre prasidės ši šeštadienį, rugsėjo 12 d. Registracija nuo 9 iki 10 val. ryto, o 10 val. tėvų susirinkimas, po to pietūs 12 val. vaikams ir tėvams. Už pietus laisva auka. Bus galima susipažinti su mokytojais ir tėvų komiteto nariais.

x Šv. Pranciškaus seserų vienuolyno rėmėjų seimas bus spalio 4 d. Marijonų vienuolyno svetainėje. Šv. Mišios bus Marijonų koplyčioje 11 val., pietūs 12 val., registracija ir posėdis 1:30 val. p.p.

x „Aušra“, Lenkijos lietuvių leidinys, šių metų 11 nr., pasiekė redakciją. Ypač svarbus Suvalkių lietuvių kultūros 40 metų sukakties aprašymas. Numeris pripildytas atsiminimais, iliustracijomis ir kt. Redaguoja kolegija, vyr. redaktorė A. Sitarškienė.

x Irena ir Jonas Pabedinska iš Westchester, Ill., rašo: „Ateinant rudenio sezonui, išievių visuomeninė veikla vėl pagyvėja. Be mūsų spaudos, ji nebegalėtų egzistuoti. Užtat prisimindami Draugo neįkainojamą vertę išievojimo informacijos ir kultūros puoselėjime, siunčiame jums kuklią 100 dol. paramą. Tuo pačiu nuosirdžiai linkime daug sėkmės visai „Draugo“ redakcijai“.

x Gražino laimėjimų šaknelės su 15 dol. auka: Antanina Galinaitis, J. Grabosha, N. Varnas, Br. Juška, kun. J. Bernatšius, Alf. Gerčys, J. Strazdas, J. Orisas, B. Papaurelis. Dėkojame.

x Ieškau pusbrolių, Otto, Artūro, Annos, Susanos ir Emos Neimantų. Jų tėvai, Ryhartas ir Anė Naujokaitė nuo Tauragės vedė Amerikoje ir gyveno Colinsville, IL. Zinantieji apie juos, rašykite: Anė Vaišvilienė, Prezidento g-vė 65-1, Tauragė, Lithuania. (sk)

x Platus ir turtingas reper-tuaras laukia Jūsų dėmesio šių metų Antro Kaimo pastatymuose, kurie įvyks gražiai atnaujintoje Playhouse salėje, 2515 W. 69 St., rugsėjo 12, 13, 19, 20 ir spalio 3, 4 d. Šešt. — 7:30 v.v., sekm. — 6 v.v. Rezervacijos ir bilietai: Patria, 2638 W. 71 St., (312) 778-2100. (sk)

x Transpak firmos sav. ROMAS PUKŠTYS vėl vyksta į Lietuvą, rugsėjo mėn. Pinigai pervedami doleriais. Priimam užsakymus automobiliams. Atsiskaityti iki rugsėjo 22 d. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

x Dėmesio! Dėmesio! Kas nori išgyti vairavimo teises (driver's license), kreipkitės į Edvardą Šumana, tel. 708-246-8241. (sk)

x 55 SVARŲ geriausių maisto produktų rinkinys — \$90; 22 sv. mažesnis paketas — \$55; 22 sv. mėsos produktų ir aliejaus — \$90. Prie visų siuntnių galite užsakyti aspirino ir vitaminų. Transpak, 2638 W. 69 st., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)



Vytautas Landsbergis, Lietuvos Aukščiausiosios tarybos pirmininkas, su palydovais nešė gėles padėti ant didvyrių kapų Vilniuje.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

LB SOCIALINEI TARYBAI DARBAI GAUSEJA

Socialinė taryba, kuri tvarko Seklyčią, leidžia „Pensininką“ ir turi įvairius socialinius patarnavimus, tuo neapsiriboja, bet ieško papildomų darbų, o jų nereikia su žiburiu ieškoti. Vienas iš svarbiausių ir galbūt reikalingiausių, tai yra „Lietuvos vaikų viltis“. Manųčiau, kad jos tikslų gal nebereikėtų aiškinti. Gal teireikėtų paminėti jau atliktus darbus. O jie yra gana išpuodingi, būtent: 6 vaikai po sėkmingų operacijų ir gydymo

x Genovaitė Norus, Detroit, Mich., O. Rimkus, St. Petersburg, Fla., J. Gudinas, Euclid, Ohio, B. Misevičius, Toronto, Kanada, B. Staškevičius, Verdun, Queb., Kanada, Antanina Styga, London, Kanada, P. Mikalauskas, Omaha, Nebraska, gražindami laimėjimų šakneles, kiekvienas paaukėjo po 20 dol. Labai dėkojame.

x Dr. Marius Laniauskas, Richmond Hts., Ohio, dr. Br. Mickevičius Mikonis, Mashpee, Mass., Henrikas Idzelsis, Cleveland, Ohio, Kazys Gričius, Amherst, Mass., B. Sirvinskas, No. Hollywood, Cal., Antanas Masionis, Philadelphia, Pa., gražino laimėjimų šakneles su 20 dol. auka. Labai dėkojame.

x Juozas Kojelis, Santa Monica, Cal., Alg. Gustaitis Los Angeles, Cal., žurnalistas, „Draugo“ artimi bendradarbiai, Tutinas, Brooklyn, N.Y., Joseph Andrukaitis, Hamilton, Kanada, K. Paukštaitienė, Omaha, Nebraska, V. Gedmin-tas, St. Petersburg Beach, Fla., Kostas Aras, St. Petersburg, Fla., gražino laimėjimų šakneles su 20 dol. auka. Labai dėkojame.

x Gražino laimėjimų šaknelės su 15 dol. auka: Clem Polikaitis, Klem. Pivoriūnas, J. Lapinskas, L. Duda, Indrė Gas-ka, Adeline Anysas, D. V. Dikinis, S. Žymantas, Ant. Diržys, A. Simėnas, Vladas Zinkevičius, P. Peskaitis, Joe ir Sally Undraitis, R. Bergstrom, T. Vainauskas, A. Lingis, V. Matuzas, J. A. Baskauskas, Alfa Pažiūrienė, V. Stuogis. Dėkojame.

jos ir gydymas yra atliekamas nemokamai Shriners ligoninėse. Gydymui yra parenkami tokie vaikai, kurie specialistų nuomone yra išgydomi, bet kurių išgydymui jų kraštuose nėra technologijos ar specialistų. Kiekvienos tokios operacijos ir gydymo sąskaita suktų apie 100,000 dol. suma. Taip pat reikia atsiminti, kad vaikų ir jų motinų kelionės reikia apmokėti ir jiems priežiūrą apie trejetą mėnesių duoti. Yra geraširdžių darbuotojų ir rėmėjų, kurie vaikus į zoologijos sodus nuveža. Kiti aprodo Chicago ir įvairiais būdais stengiasi, kad tik vaikams būtų smagiau, nes gera nuotaika taip pat yra labai svarbus faktorius bendrame pagijimo procese. Kaip žinome, Socialinei tarybai vadovauja Birutė Jasaitienė, talkininkaujama pasišventusių talkininkų. Taip pat tenka paminėti, kad ypač globojant vaikų motinas, prisideda ir Lietuvos dukterys.

Jeigu dėl jau minėtų vaikų globos neturėtų būti skirtingų nuomonių, tai yra ir tokių darbų, kurie nėra taip populiarūs. Taip bent rašančiam atrodo. Paskutiniame tarybos posėdyje buvo daug kalbėta apie tuos, kurie, i „svečius“ atvykę, ne tik į vargą, bet ir į kalėjimą patenka. Buvo kalbėta apie reikalą juos lankyti ir, kad mūsų kunigai taip pat turėtų jais pasirūpinti. Pasirodo, kad pagausėjo naujų atvykėlių. Tai tokie, kurie už 150 dol. nusiperka tariamą „iškvietimą“. Tokių „iškvietimų“ pardavėjai garantuoja, kad Chicagoje jų lauks darbas ir butas. Juos tenai aprūpina Chicagoje esančių kelionių biurų ir Seklyčios adresais ir telefonais. O atvykę atsiranda gatvėje be giminių, kalbos ir cento. Tad tokiems kelias į kalėjimą nėra taip tolimas.

Rūpestis panašiais atvykėliais yra tolygu, kuomet stogas prakiuos — tai su „mapomis“ ir kibirais bėgioti, o ne stogą tvarkyti. Ką daro Lietuvos valdžia? Apgavikai gali be bausmės ir baimės tokius „iškvietimus“ pardavinėti. Dar neteko girdėti, kad būtų kas nors nubaustas. Lietuvos spaudoje taip pat dar neteko matyti oficialaus pranešimo dėl emigracijos ir darbų galimybių. O apie tai turėtų būti dažniau parašoma. JAV LB-nė, kuri paskutiniu metu daug dėmesio ryšiams su kraštu skiria, šiuo klausimu naudoja stručių

CHICAGOS ŽINIOS

RADIOAKTYVI TARŠA MIŠKELIUOSE

Daugelis miestiečių, besidžiaugiančių Chicago apylinkių miškelių gamta, nežino, kad kai kurie yra užteršti radioaktyvių medžiagų atliekomis. Pietvakariuose Cook apskrities miškeliuose yra net 18 tokių „karštų“ vietų, atrastų vos prieš dvejus metus. Nors valdžios istaigos tvirtina, kad radiacija iš tų vietovių yra žmonėms nepavojinga, privačios gamtos saugos organizacijos ir netolimų apylinkių gyventojai su tuo teigimu nesutinka. Imtasi net privačios iniciatyvos parūpinti perspėjamuosius parašus ir pažymėti pavojingas vietas.

1990 m. Illinois valstijos atominė atliekų saugumo komisija tikrino miškelius ir rado radioaktyvių medžiagų liekanas ne tik po žeme, bet ir jos paviršiuje. Po metų vėl buvo tikrintas 200 akrų plotas ir rasta 18 užterštų vietų. Tačiau ir tuomet jokių papildomų perspėjimų nepadarėta. Darbininkai tik panaikino dviejų miškėlio šulinių pompas, kad žmonės negertų iš šulinių vandens.

Pirmasis atominis reaktorius buvo suprojektuotas Chicago universiteto mokslininkų, vadovaujant pačiam jo išradėjui Enrico Fermi. Jis kurį laiką veikė Chicago universiteto patalpose, o 1943 m. buvo perkeltas į Palos Parko Red Gate miškėlį. Antrasis reaktorius pastatytas 1944 m. Abu reaktoriai minėtoje vietovėje veikė iki 1954 m., o 1956 m. buvo užkasti kartu su radioaktyviomis medžiagomis, pagamintomis projekto veikimo metu. Užkasimo vietos buvo pažymėtos paprastais, granite iškaltais užrašais, perspėjančiais žmones apie radioaktyvių medžiagų pavojų, tačiau niekas per daug į tuos užrašus nekreipė dėmesio ir ilgainiui jie apaugo brūzgynais. Dabar žmonės griežtai reikalauja, kad tarša būtų iš miškėlių pašalinta, bet federalinė valdžia neranda jai kitos tinkamos vietos.

AUDRA CHICAGOJE

Liūtys ir perkūnija trečiadienį Chicagoje padarė nemažai nuostolio, nes kai kuriose vietovėse iškrito iki 6 colių lietaus. Užsėtos patilės ir keliai trukdė susisiekimą. O'Hare ir Midway aerodromai gerokai sumažino skrydžių skaičių. Audros metu daug žmonių liko be elektros ir turėjo problemų su užtvinsiais rūšiais.

taktiką. Jeigu nematysi — tai pavojus ir praeis. Vis nenorima viešai kalbėti ir skaudaus klausimo kelti. Už tai Chicagojos policijos nuovadose lietuvių vardas pasidarė visiems žinomas.

Kol padėtis nepasiekė katastrofiškų proporcijų, reikia imtis skubių žygių. JAV LB-nė ir mūsų diplomatinės tarnybos turėtų tuo klausimu aiškiai pasisakyti, o ne į Seklyčią pirštu parodyti. Pasakyti ne mums ir ne į vargą jau patekusiems, bet Lietuvoje gyvenantiems, kokios yra emigracinės galimybės su Gariūnuose pirktais iškvietimais. Ir kokie pyragai tokių atvykstančių už Atlanto laukia.

J. Žygas

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629

Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

Austrijoje prie kalnų, kur vyko Europos lietuvių studijų dienos.